

Εδωτο στο Εφετεριο με Αιτηρησια των Τειχος 37 ηδω
Εως 30 Αρ 26/10 12.1992

Έκδοση του Συλλόγου
Αποφοίτων
Γυμνασίου Μανσούρας

Γλαύκα

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 1997
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:
Το Διοικητικό Συμβούλιο
του Συλλόγου

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΝΣΟΥΡΑ

Η διάσωση του Αρχείου της Ελληνικής Μανσούρας θα διαιωνίσει τη μνήμη της

Ως ιστορικός και Πανεπιστημιακός δάσκαλος, θέλησα πριν λίγα χρόνια να ξεφύγω από την προσωποποίηση των συναισθημάτων και να δώσω στις σκέψεις αυτές πιο συγκεκριμένη και αντικειμενική έκφραση οργανώνοντας την αναζήτηση των κομματιών που συνθέτουν το παρελθόν μας. Πήρα έτσι μια πρωτοβουλία, που στήριξε συμβολικά το Δ.Σ. του Συλλόγου μας να ταξινομηθεί και να αποδελτιωθεί το Αρχείο της Κοινότητας Μανσού-

**Της Μαργαρίτας Δρίτσα
Αν. Καθηγήτριας του Τμήματος
Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Πανεπιστημίου Κρήτης**

ρας που μόλις είχε κατατεθεί στην Εταιρεία Ελληνικού Ιστορικού και Λογοτεχνικού Αρχείου επο-

πτεύοντας αυτή την εργασία για αρκετό διάστημα. Μαζί με μια ομάδα εθελοντών, φίλων και μελών του Συλλόγου, τους Σπ. Κυδωνάκη, Γρ. Νώε, Π. Λάρδη, Ν. Τσαχάκη, Β. Καραγιάννη, λειτουργήσαμε εντελώς εθελοντικά.

Για πολλούς μήνες εργασθήκαμε στα γραφεία του ΕΛΙΑ σε μάλλον δύσκολες συνθήκες. Αποδελτιώθηκαν 107 φάκελλοι και συμπληρώθηκαν δελτία με το είδος των εγγράφων.

Οι φάκελλοι αφορούν αιτήσεις για πρόσληψη διδασκόντων στα Σχολεία καθώς και τον διορισμό τους. Από αυτούς τους φακέλλους 92 καλύπτουν την περίοδο 1960 - 1976 και 15 το διάστημα 1924 - 1934. Περιλαμβάνουν συνολικά 2.426 έγγραφα συντεταγμένα στα ελληνικά, γαλλικά ή αραβικά. Οι 107 αυτοί φάκελλοι είναι ένα πολύ μικρό τμήμα του Αρχείου, το οποίο χονδρικά υπολογίζω ότι περιλαμβάνει κατά μέσο όρο 1.000 φακέλλους, που περιέχονται σε 20 μεγάλους σήματες αρχαιοθήκες (classeurs) και καλύπτουν την περίοδο από την επίσημη ίδρυση της Κοινότητας το 1893 μέχρι το 1978. Επίσης περιλαμβάνει 21 μικρότερες θήκες με έλασμα όπου συγκεντρώνονται λιτά έγγραφα, 24 βιβλία πρωτοκόλλου, αρκετά βιβλία πρακτικών των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, μητρώα μελών, βιβλία απολογισμών καθώς και βιβλία πρακτικών Κοινοτικών ιδρυμάτων όπως τα Σχολεία, το Οικοτροφείο, η Φιλανθρωπική Αδελφότητα, η Λέσχη, η οργανώσεων όπως ο Μικρασιατικός Σύνδεσμος, η Αθλητική Ένωση, ο Σύλλογος Αλληλοβοήθειας «Η Βιοπάλη», κ.ά. Στην πρώτη αυτή φάση της προσπάθειας συντήρησης του αρχείου, ο ενθουσιασμός όσων εργάστηκαν ήταν μεγάλος και αξίζει ήτανος σε όλους. Ωστόσο, σύντομα έγινε αντιληπτό ότι μία επίπονη δουλειά σαν αυτή δεν είναι δυνατόν να βασίζεται, πέρα ως πέρα, σε εθελοντική μόνο προσφορά. Και ο ενθου-

σιασμός αν δεν μετουσιωθεί σε κάποιο συγκεκριμένο και γρήγορο αποτέλεσμα, κάποτε ξεθωριάζει. Έτσι, το αρχικό στάδιο να συγκροτηθεί ένας κατάλογος των εγγράφων του αρχείου κι ύστερα να εκδοθεί ο κατάλογος και κατόπιν να συγγραφούμε μια μελέτη με τα ευρήματα που θα προέκυπταν από την επεξεργασία του αρχείου υλικού, δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκε. Παραμένουν ωστόσο τα σχέδια αυτά πάντοτε στα desiderata τόσο τα δικά μου όσο, είμαι βέβαιη, και του Δ.Σ. του Συλλόγου μας και πολλών μελών.

Η πορεία της μέχρι τώρα ενασχόλησης με το αρχείο έκανε φανερό ότι η εργασία αυτή θα ήταν πιο αποτελεσματική αν γινόταν από νεώτερους φίλους, λόγω χάρη φοιτητές, ιδιαίτερα σπουδαστές φιλοσοφικών σχολών, που διαθέτουν περισσότερο χρόνο, μεγαλύτερα αποθέματα ενέργειας και που το αντικείμενο μελέτης τους σχετίζεται ενδεχομένως πιο άμεσα με την ταξινόμηση, καταλογογράφηση και επεξεργασία αρχείου υλικού. Πάντως χρειάζεται να επισημανθεί ότι είναι **αναγκαίο να ολοκληρωθεί αυτή η προσπάθεια** αλλά ταυτόχρονα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι δεν θα πρέπει να βασισθεί μόνον, ή τόσο, στην προσφορά εθελοντικής εργασίας η οποία πολύ δύσκολα συντονίζεται. Με κάποιο τρόπο πρέπει να υπάρξει η έννοια της δέσμευσης, ενδεχομένως και με αμοιβή, έστω συμβολική, για τον χρόνο και την προσπάθεια όσων θα προσφέρουν εργασία. Ακόμη χρειάζεται να ετοιμαστεί ένα χρονοδιάγραμμα που θα περιλαμβάνει τα διάφορα στάδια της έρευνας (αποδελτίωση, καταλογογράφηση, επεξεργασία, συγγραφή, έκδοση της μελέτης) και να γίνει η προμήθεια κάποια υλικού για την συντήρηση του αρχείου το οποίο αυτή τη στιγμή δεν βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση. Για όλα αυτά χρειάζεται να εξερευνηθούν πόροι και θα επρόκειτο να χρηματικά βραβεία των διαγωνισμών, η υποτροφία που δίνεται εδώ και μερικά χρόνια και η διάθεση μικρού μέρους των διαφόρων δωρεών, να διατεθούν για δύο συνεχόμενα χρόνια για την ευόδωση αυτού του σκοπού. Το έργο αυτό δεν θα βοηθήσει μόνον ένα συγκεκριμένο φοιτητή, ή ένα μέλος του Συλλόγου, αλλά το σύνολο των μελών, θα συσπειρώσει την Κοινότητα, θα ενισχύσει την συλλογική ταυτότητα, θα δώσει στα μέλη του Συλλόγου μια αίσθηση χρησιμότητας, μια αίσθηση συνέχειας και θα μας χαρίσει την πρωτοπορία ανάμεσα στους υπόλοιπους Αιγυπτιώτικους Συλλόγους,

Τα ιστορικά Εκπαιδευτήρια της Ελληνικής Κοινότητας Μανσούρας

Η ίδρυση του Συλλόγου Αποφοίτων Μανσούρας στο Μητροπολιτικό Κέντρο

Ο Σύλλογος Αποφοίτων Γυμνασίου Μανσούρας ιδρύθηκε στην Αθήνα την 1η Δεκεμβρίου 1984, με πρωτοβουλία 23 αποφοίτων του Σχολείου. Ιδρυτικά μέλη είναι: Βοσνιδού Δέσποινα, Γεωργιάδου Ελπίδα, Δημητρίου Ειρήνη, Ζερβούδη Φωτεινή, Θεμελάρος Μιχαήλ, Καμπαξής Γεώργιος, Καρακομνηνού Δέσποινα, Καραντινού Χρήστος, Καρατάς Ιωάννης, Καρτσούνης Ευστράτιος, Μανουσάκης Κωνσταντίνος, Μαυρολέων Νικόλας, Μιχαηλίδου Παρασκευή, Ορφανίδης Νικόλας, Παπαδόπουλος Γιώργος, Παπαμικαλάκη Ιφιγένεια, Παπαστρατηγάκης Βύρων, Παπαφιλιππου Δημήτρης, Παπαφιλιππου Εύη, Πισμάνη Αγγελική, Σαββίδης Στυλιανός, Σμυρνιούδης Μίνως, Σωφρονιάδου Κυριακή.

πος, **Ταμίρας**: Παπαγεωργίου Ευστράτιος, Σύμβουλος: Σμυρνιούδης Δημήτρης.

Βασική μέριμνα του Δ.Σ. ήταν η εγγραφή μελών στον νεοιδρυθέντα σύλλογο. Στο τέλος του 1987 ο σύλλογος αριθμούσε 170 μέλη.

Τα επόμενα χρόνια Πρόεδροι διετέλεσαν οι: Κοσσένας Φίλιππος 1989 - 1995, Βασιλικός Ντίνος 1996 - 1997.

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διετέλεσαν οι: Ζερβούδη Φωτεινή, Γεωργιάδης Φαίδων, Νομικός Γεώργιος, Περάκης Αλέξανδρος, Σιφινιώτου Μαρία, Δασκαλόπουλος Βασίλης.

Ο Σύλλογος στην 12ετή ιστορία του, επέδειξε σημαντικά και πολυποικίλη δραστηριότητα, με κορυφαίες ίσως στιγμές:

α) Η πρώτη συνάντηση στο ΕΚΑΛΗ CLUB στις 22.6.98.

Ακολούθησαν πολλές κορυφαίες εκδηλώσεις με κορυφαία πάντα τον επίσημο χορό.

β) Εκδρομή - προσκύνημα στην Μανσούρα.

Τα Χριστούγεννα του 1990, εδωρίμνητα πέντε μέλη συμμετείχαν σε 10ήμερη εκδρομή στην Αίγυπτο. Κορυφαία στιγμή η λειτουργία στην εκκλησία μας και η επίσκεψη στα Σχολεία μας.

γ) Έκθεση «ΜΑΝΣΟΥΡΑ, το μαργαριτάρι του Νείλου».

Το διάστημα από 13 έως 29.5.1988, στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων, έκθεση φωτογραφίας βιβλίων, αντικειμένων, με παράλληλες ομιλίες των κ. κ. Γ. Ανδριτσάκη, Π. Γεράσιμου, Π. Βοσνιδή, Α. Παπαδάκη, Ι. Κοσσένας.

Στις πολιτιστικές εκδηλώσεις ιδιαίτερα σημαντικές επίσης:

Η διάλεξη για το Μακεδονικό με την κα Μαργαρίτα Δρίτσα και η πρόσφατη διάλεξη με θέμα την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΝΣΟΥΡΑ και ομιλητές τους κ. κ. Α. Περάκη, Χ. Ελευθεριάδη, Π. Βοσνιδή.

δ) Λογοτεχνικός διαγωνισμός με θέμα «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΝΣΟΥΡΑ» στην μνήμη Ντίνου Κουτσούμη. (1996 - 97). Εκτενή σκόλια στις άλλες σελίδες του παρόντος.

ε) ΧΙΩΤΙΝΕΙΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ: Από το 1990 - 91 καθιερώνεται η βράβευση νέων, παιδιών και εγγονών μελών μας, με βάση την επιτυχία **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** στην 8η σελ.

Πώς «έσβησε» η Μανσούρα

Θα έλεγε κανείς ότι ο θάνατος του αγαπημένου εκείνου Σχολείου, της Δημίας Σχολής και του Γρηγορίου Γυμνασίου, προκάλεσε μια «αλυσιδωτή αντίδραση» θανάτων στα τελευταία στελέχη του αποδεδειγμένου ηρώου Μανσουριανού Ελληνισμού. Μιχάλης Ραντόπουλος εξεδίμησε τον Σεπτέμβριο του 1985 στην Ελλάδα, Παν. Κουκουράς, Κοινοτικός Επίτροπος επί συναπτά έτη, στα 1988, Νικόλαος Περάκης, από τους ευπαθήδες της παρόχθιας αυτής πόλης της Αιγύπτου, Πρόεδρος της Ελληνικής Λέσχης και ακάματος στυλοβάτης της, στα 1987, Γιάννης Αντωνίου, και τέλος λίγο πριν από τον αεθμυστο Γερασίμου ο επί δεκαετίες Κοινοτικός υπάλληλος των Σχολείων Δημήτρης Ηλιάδης και στις 3 Ιανουαρίου 1992 ο αξιωμακρίσιμος Παναγιώτης Γερασίμου.

Άρθρο του Απόστολου Κουτσούκη, που δημοσιεύθηκε στον «Παροικιακό Αντίπαλο» της Ε.Κ.Α.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 6η σελ.

Η «Γλαύκα» και το τρίπτυχο των εκδηλώσεων «Ελληνική Μανσούρα»

Το ενημερωτικό μας δελτίο, αυτή τη φορά είναι ενσωματωμένο στο ειδικό Αφιέρωμα που εκδίδει ο Σύλλογός μας για την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΝΣΟΥΡΑ, σε συνεργασία με την «Εφημερίδα των Αιγυπτιωτών» του φίλου του Συλλόγου μας κ. Γ. Ξενουδάκη.

Με την έκδοση αυτή κλείνει το τρίπτυχο αφιέρωμα που το Δ.Σ. οργάνωσε για να προβάλλει την Ελληνική παρουσία για χρόνια πολλά στην πόλη της Αιγύπτου, την Μανσούρα.

Ξεκίνησε με την προκήρυξη λογοτεχνικού διαγωνισμού με θέμα την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΝΣΟΥΡΑ, στη μνήμη του Ντίνου Κουτσούμη, που υπήρξε απόφοιτος των Σχολείων της Μανσούρας και Αιγυπτιώτης δημοσιογράφος.

Ακολούθησε η πολιτιστική βραδιά στις 10.11.97 με ομιλίες και παράλληλη έκθεση φωτογραφίας (εκτενή σκόλια σε άλλες στήλες).

Το τρίπτυχο αφιέρωμα κλείνει με την σημερινή έκδοση - αφιέρωμα με τίτλο η «Γλαύκα», τον τίτλο που είχε το μαθητικό περιοδικό των σχολείων μας.

Μνήμη Αθαν. Ραντόπουλου

Ο Ελληνισμός της Μανσούρας μπορεί να υπερηφανεύεται για μια πρωτιά. Ένας απόφοιτος των Εκπαιδευτηρίων της, ο αείμνηστος Αθανάσιος Ραντόπουλος χρημάτισε για πολλά χρόνια βουλευτής της Αιγυπτιακής Εθνοσυνέλευσης, επί Προεδρίας του Γκαμάλ Αμπντέλ Νάσερ.

Η προσφορά του Α. Ραντόπουλου στην Αιγυπτιακή πολιτική ζωή ήταν τεράστια.

**Καλά Χριστούγεννα
Ευτυχισμένο το 1998**

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΝΣΟΥΡΑΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Πρόσκληση Γενικής Συνέλευσης Σάββατο 17 Ιανουαρίου 1998 - Ώρα 19.00

Στις 17 Ιανουαρίου 1998, ημέρα Σάββατο από ώρα 6.00 μ.μ., στο εντευκτήριο του Συνδέσμου Αιγυπτιωτών Ελλήνων, οδός Γ' Σεπτεμβρίου 56, 1ος όροφος, θα γίνει η Τακτική Γενική Συνέλευση των μελών του Συλλόγου μας, όπως ορίζει το Καταστατικό με θέμα:

1. Απολογισμός απερχόμενης Διοίκησης
2. Απόφαση διαχείρισης κεφαλαίου 1.410.000 δρχ. που επεστράφη από τη διάλυση του ιδρύματος Στέγη Αιγυπτιωτών
3. Εκλογή μελών Δ.Σ.
4. Εκλογή μελών Εξελεγκτικής Επιτροπής

Καλούνται όλα τα μέλη του Συλλόγου να παραστούν. Σε περίπτωση μη απαρτίας της Γεν. Συνέλευσης θα επαναληφθεί την ίδια ημέρα, στον ίδιο χώρο και ώρα 7.00 μ.μ.
Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 1997
Ο Πρόεδρος **ΝΤ. ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ**
Ο Γεν. Γραμματέας **Φ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

Ελληνική Μανσούρα: Μαγική εικόνα

Κανείς μια έτσι κι αλλιώς. Κι ως είναι η ίδια. Κι εγώ το ίδιο θα κάνω.

Δεν αντέχω άλλο αυτό που βλέπω.

Σ' εκείνο το άδειο κομμάτι του ουρανού που ήταν κάποτε το σπίτι που ζούσαμε, ο μπαμπάς, η μαμά κι εγώ, εκεί στη Χουσενία, στο στενό του Μαντάλη, κοντά στο σταθμό, στο τρίτο πάτωμα, εγώ θα κάνω έτσι και θα υψωθούν ξανά οι

και θα φεύγαμε. Για πάντα. Και το σπίτι, ορφανό από την αβάσταχτη, τώρα που το σκέφτομαι, γλυκά της ρουτινιάρικης ζωής μας ανάμεσα στο καλό εκείνο γλυκό λάδι, θ' άφηνε να του βάλουν αυτή την πελώρια αραχνιασμένη κλειδαριά που βλέπω τώρα στην είσοδο, κάτω στο δρόμο, και θά 'λεγε στους τοίχους και στα μπαλκόνια να κι αυτά για να πεθά-

Της Ολυμπίας Καράγιωργα *

τοίχοι, τα ψηλά ταβάνια και το μπαλκόνι με τα σιδερένια κάγκελλα και το σανιδένιο πάτωμα.

Για να σταθεί χαρούμενη, όμορφη και παχουλή η μαμά Σοφία με το αιώνιο κόκκινο σκούρο τριγωνικό σάλι και τη μπτζε μακριά ρόμπα με τα καφέ τριαντάφυλλα, να με καλωσορίσει που φτάνω, φοιτήτρια πιά, από το Κάιρο.

Μόλις στρίψω με το στενό με τους ναργιλέδες και τα καφεΐνια στη σειρά, το κόκκινο σάλι από ψηλά μας χαιρετάει, ένα κόκκινο καλωσόρισμα, το «Αχλαν, Αχλαν, για Σίτυ του γέρο - Μουστάφα κάτω στη μαουάμπα και τα συγκοινωνούντα δοχεία που ήταν οι τρεις καρδιές μας, του μπαμπά, της μαμάς και της δικής μου, να φασφορίζουν από αγάπη απλή, τόσο σπάνια αργότερα, ευτυχία. Ενώ ως σπάνια ήταν απλή. Υπήρξε κι αργότερα και υπάρχει και τώρα. Όμως σπάνια ήταν, σπάνια είναι απλή.

Κι ύστερα σαν άνοιξε η ψηλή ξύλινη πόρτα με το μπρούτζινο, πάντα γυαλισμένο «ATHANASE KARAGIORGAS» στο δεξί φύλλο χωνόμαστε και χωνόμαστε η μια στην αγκαλιά της άλλης, μύνα και κόρη, ένα όπως τότε στο ξεκίνημα το ζεστό, το υγρό, της ζωής μου. Κι ακουγόταν το πιαστούλι του μπαμπά στην κρεμάστρα, σημάδι πως τώρα πια ο κόσμος έμενε έξω, είμαστε οι τρεις μαζί. Μαζί! Αυτό το «μαζί» που τόσο πάλεψα να σπάσω για να γνωρίσω αυτόν ακριβώς τον κόσμο που «έμενε έξω» και που τώρα, τώρα που τα ταβάνια και οι τοίχοι που προστάτησαν τη ζωή μας δεν υπάρχουν, έντρομη, σε στιγμές άδειες τόσο άγρια νοσταλγώ.

Κι όταν ερχόταν η νύχτα κι άκουγα απ' το διπλανό δωμάτιο την ανάσα, τους ησυχασμένους (είχε έρθει πια το παιδί) κανονική, έβγαίνα στο ίδιο αυτό μπαλκόνι που τό 'κλεψε ο χρόνος και κοίταξα τα τραίνα στο σταθμό ν' απλώνονται ακίνητα πέρα απ' το καφενείο του Αγγελάκη και το ξενοδοχείο της Μαρίκας της Παντελίδου και το σπίτι του Παύλου και του Γιάννη του Καρατζά με κείνο τον αξέχαστο, ατελείωτο διάδρομο που κάναμε και πατινάκι κι ήξερα πια (είχε φτάσει το '53) πως κάποια μέρα που όλο πλησίαζε για όλους μας, θα μπαίναμε σ' ένα απ' αυτά

Τα απέραντα αρχοντικά δωμάτια γεμάτα από μας παιδιά με ναυτικά, κι ο Πρόξενος ο κ. Παπαδάκης μ' επίσημη στολή, ημίψηλο και φράκο, όπου νά 'ναι θα φωνάξει «ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ», τα τζάμια θα τρίζουν από τη δική μας τη φωνή, «ΖΗΤΩ ΤΩ ΕΘΝΩ!!!!!!!», ο αξέχαστος Κυπραίος γυμναστής που τον βλέπαμε να ξεπηδάει παντού κι όχι μόνο να τρέχει με την αιώνια σφυρίχτρα στο γήπεδο. Ο κ. Παντελίδης θα εμφανιστεί ως δια μαγείας στη γωνία στην έξοδο με το γνωστό τεράστιο χάρτινο κουτί με τα γλυκά απ' το Ραυτόπουλο, έτοιμος για την αντεπίθεση στην έξοδο μιας ολόκληρης φάλαγγας από παιδόκοσμο που ενώ δε γνώρισε ποτέ Γερμανική Κατοχή φέρεται σα να πρόκειται να φάει το πρώτο του γλυκό μετά από στέρηση αιώνων....

Και οι μπαμπάδες μας με τα καλά τους - χρόνια τα ίδια, όμως από τα καλύτερα Εγγλέζικα υφάσματα, και οι μαμάδες η πιο ψηλή, δε θα μ' άρεσε νά 'ναι η κοντή, όχι η πιο κοντή, η κοντή - στο παράθυρο το πανύψηλο, δε θυμάμαι στο πιο πάνω πάτωμα ή στο πιο κάτω, σκύβουν να καμαρώσουν το χλιοιδωμένο όμως τόσο χαρούμενο θέαμα σίγουρες, όπως κι όλοι εμείς, πως στη μεγάλη εθνική γιορτή θα ήταν εκεί, το ίδιο - το «ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ» του κ. Παπαδάκη, το «ΖΗΤΩ ΤΩ ΕΘΝΩ» το δικό μας, ο κ. Παντελίδης με την κούτα με τα γλυκά....

Μια και ζωντάνεψε το σπίτι, αξ μπει στην πόρτα του που την άφηναν ανοιχτή, να δω ξανά, για τελευταία φορά, εκεί να τα τεράστια κάρνα στους ατελειωτους τοίχους με τις αρχαίες φιγούρες και τις θάλασσες τις τεταφυσικές που χάζεζα και ξεχνιόμουν, καθισμένη στη βελούδινη πολυθρόνα, καθώς περιμένα να τελειώσει η μαμά του κουμ - καν, πανευτυχής όταν αργούσε γιατί αυτό σήμαινε πως θα συνεχίζαν να με κερνάνε από τον καταπληκτικό μπουφέ με τα αξέχαστα γλυκά, μα πιο αξέχαστο απ' όλα, το αξέχαστο «Mont Blanc»!! Καλά τι γεύση ήταν εκείνη που έλυσε το είναι μου!!!

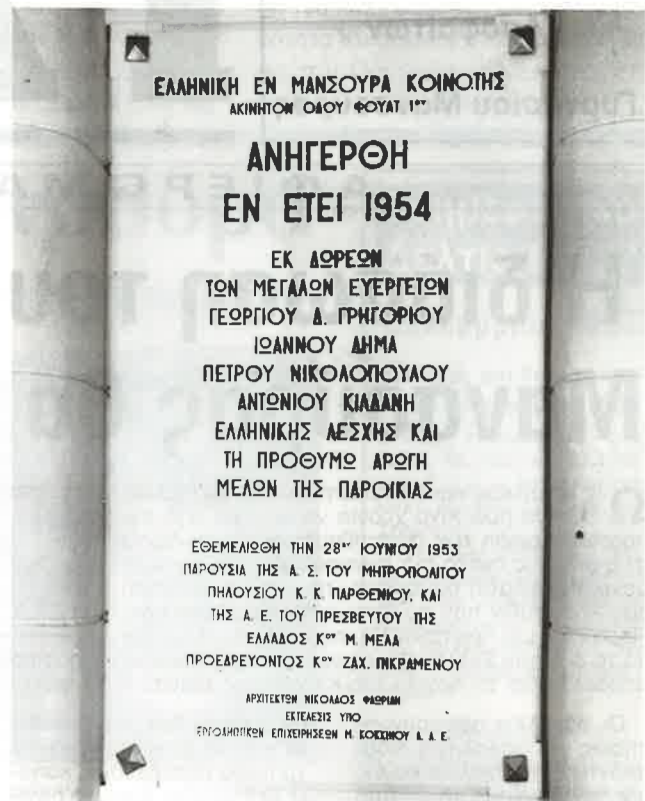
«Πάμε Μπίτσα!»
Ροδοκόκκινη και πανευτυχής, με το γκρι ταγιέρ ραμμένο στο «London Mouse» εν πλήρη Σίκα Γκιντίνια και την άσπρη μεταξωτή μπλουζα αγορασμέ-

νη από του «Λάχου» (ακόμα δεν μπορώ να καταλάβω πως ήταν σίγουρη πως η μπλουζα θα περίμενε στη βιτρίνα έτσι που μήνες και μήνες περνούσαμε αγκαζέ από μπροστά κι έλεγε ήρεμα - κάθε φορά που περνούσαμε ή πηγαίνοντας ή επιστρέφοντας από το Ραυτόπουλο με κείνες τις πάστες που μου φάνηκαν τόσο μικρές σήμερα το πρωί που τις ξαναβρήκα.

«Αυτή την μπλουζα θα την αγοράσω», η μαμά Σοφία ερχόταν προς το μέρος μου κλείνοντας μου το ματάκι καθώς έριχνε στην τσάντα της κρυφά και κένα - δυό σοκολατάκια για το σπίτι, για μένα, φυσικά, «Για το παιδί!».

Περιμένετε να φύγω, τοίχοι, μη σβήσετε ακόμα. Περιμένετε ακόμα, θα τρελλαθώ, βοήθεια! Κάπου που νά 'χει ακόμα ζωή, ζωή. Στο άλλο σπίτι που 'χω ζήσει! Πίσω απ' το... στη στρόφιγγα του «Benjion». Κοντά στην κυρία Στέλλα και τον Αρίστο και τη θεία Κατίνα και τον θείο Γιώργο τον Καστρούλα με τα αστεία και τη μύρα «Στέλλα» και τα δίστιχα με την όμορφη καλλιγραφία που έμοιαζαν με του Σουρή και έμοιαζε κι εκείνος, σαν στύλ να πούμε, με τον Σουρή, και τον Μπέη τον Αμπντελραχμάν με το κόκκινο φρέσι και τα γαλάζια μάρια και τις διδυμες κοκκινωμάλες κόρες με τα άσπρα λεπτά πρόσωπα και τις φακίδες και τη μια την καλλονή. Με το ροζ ταφταδένιο μακρύ φουστάνι και τα κατάρμαυρα μαλλιά ψηλά στο γάμο της, ίδια κούκλα του καναπέ μόνο εκείνη ήταν ζωντανή κι έπιπε τότε κόκκινο σαμπράτ, τότε σουμάδα χωρίς να κουνάει. Κούκλα, άγαλμα, ζωγραφιά... Κι ένα κόκκινο στα χείλη να γκρενά κερσίσι που μόνο η Μαρία Μοντέζ κι η Ντόροθι Λαμούρ στη ζουγκλα είδα να φοράνε...

«Όλα χάθηκαν. Γλιτρήσαν στο τούνελ του χρόνου, και δεν είναι πιά. Το σπίτι, εκείνο, έμεινε. Κομψό, μοντέρνο, παλιομένο σανράντα χρόνια και, μετά. Κτυπώ το κουδούνι. Τρίτο πάτωμα με τα πόδια, πρώτο διαμέρισμα δεξιά. Κοιτώ γύρω καθώς περιμένω. Εδώ στο διάδρομο ο Αρίστος καθάριζε με μανιάνι το ποδηλάτο του. «Raleigh» ήταν αυτό, όχι αστεία. Κάθε Σάββατο απόγευμα μετά το σχολείο. Κι ο γείτονας ο Σαμίρ θαύμαζε! Φορούσε και σουπερ φόρμα χακιά ο Αρίστος. Τελείος! «Άγιοσα!» Η πόρτα ανοίγει. Εξήγα ποιά είμαι. Η υπέροχη Αίγυπτος, η ανθρωπίνη, απαντά.

Αναμνηστική πλάκα της ανέγερσης της Ελληνικής Λέσχης Μανσούρας

«Για σαλάμ! Ιτφαντάλι! Ιτφαντάλι!»

Το στίπι μας. Το πιο όμορφο, το πιο φωτεινό που ζήσαμε. Με τον Αρίστο πλάι. Όρες ατελειωτες να λέμε για τα ... μαθήματα στο φωταγωγό, τα παράθυρα δίπλα - δίπλα και οι δυο μανάδες μας από μέσα να ωρύνονται. «Θα τελειώσετε καμιά μέρα; Πότε θα διαβάσετε;» Θυμάμαι το ξεκίνημα της ... εκπομπής.

«Τί έχετε αύριο;...»
Άλλοι άνθρωποι τώρα. Άλλη γλώσσα, άλλη ζωή. Γελαστά ξυπόλητα Αραπάκια με γκαλεμπές πηγαίνοντας στα δωμάτια που τόσο αγάπησα ανάμεσα στα δώδεκα και τα δεκαοχτώ.

Και ξαφνικά ακάλεστη κι αξέχαστη η μνήμη, το όραμα εκείνο: το μακρύ κόκκινο από θαμπό μετάξι, ίσιο με μπλορέ από απ' το ίδιο ύφασμα με ψηλές επωλέτες και μακρού στενά μανίκια και χρυσά σειρήνια αντί για κουμπιά, με κινέζικο γιακά, φόρεμα της κυρίας Γιαλούση. Της Βασίλειας Γιαλούση, της δασκάλας μας! Εκείνη την παραμονή της Πρωτοχρονιάς του '51. Κι ο κόσμος από πλεξίδα, τελείος στην κορυφή της τελείας σιλουέτας - Θεέ μου αυτό το όραμα! Χρόνια μετά, κι εκεί, επιμένει. Είχαν έρθει με τον κ. Περικλή με το σφόνκι να πάρουν τον θείο Παναγιώτη και τη θεία Κλειώ που μέναν τότε μαζί μας, για το ρεβεγιόν της Λέσχης.

Η Μάρω με τις χρυσές μπουκλες χυμένες στο μαξιλάρι κοιμόταν. Μια εξάισια κουκιά στο μεγάλο μπρούτζινο κρεβά-

τι. Θα τους φέρναν κομφετί είπαν. Ζήτησα κι εγώ θυμάμαι και θεωρήθηκε πολύ απλό. Και που είμουν δεκαοχτώ; Εγώ ήθελα κομφετί. Ροζ καπελλάκια χάρτινα και πολύχρωμες σφυρίχτρες! Δεκαοχτώ κι ήμουν παιδί... Δεκαοχτώ κι είμασταν παιδιά...

Αναρωτιέμαι αν όλοι εμείς σε κείνο το άσπρο νεοκλασσικό που ήταν σχολείο μας, κοντά στο Νείλο, σε κείνη τη μικρή πόλη που λεγότανε Μανσούρα, πάψαμε ποτέ να είμαστε παιδιά!... Και τώρα! Με τα γκρίζα ή τα άσπρα ή ... καθόλου μαλλιά, με παιδιά δικά μας πιά ή, οι πιο πολλοί ή όλοι, και με εγγόνια.

Η πίκρα του ξεριζωμού είναι μεγάλομα; Δεν ξέρω. Μπορεί. Μα όταν γελάμε;

Όταν βρισκόμαστε μαζί καμιά φορά και γελάμε; Με τον Μοχάμεντ που έβγαζε και ξανάβγαζε για ένα δίγροσο το ψεύτικο μάτι του, εκεί κοντά στα ποδηλάτα, στο σχολείο; Με τον κ. Παντελίδη να κνηγάζει τον Αυγουστή διαγωνίως στο γήπεδο και ύστερα καθέτως ψηλά μέχρι το τρίτο πάτωμα που ήταν το οικότοροφείο κι εμείς οι άλλοι να περιμένουμε ακίνητοι με τα χέρια πιασμένα και το δεξί πόδι πάνω στο αριστερό, στην πρόβα για τις «Εξετάσεις Γυμναστικής» έτοιμοι ν' αρχίσουμε τον καλαματιανό; Κι ο δίσκος απ' το μεγάφωνο να τελειώνει;

Μεγαλώσαμε ποτέ; Δεν ξέρω. Μπορεί.

* Η Ολυμπία Καράγιωργα είναι ποιήτρια - συγγραφέας.

Το «ζών» του αείμνηστου Γιάννη Χιωτίνη

Παρών!

Βέβαια δεν είμαι εγώ ο ίδιος παρών, αλλά η κορούλα μου, η αγαπημένη μου Καϊτούλα, που λείπει από τον παρών στη συγκέντρωση των μαθητών του κυρίου Χιωτίνη. Βρίσκομαι τόσο μακριά, μα χωρίζει μισός κόσμος, οπότε ήτανε δύσκολο να έλθω, και μαζί να θυμηθούμε τους καθηγητές, τον πνευματικό μας πατέρα, τον Διευθυντή και τον κυρ - Χιωτίνη.

Δεν μπορώ να θυμηθώ πολλά ονόματα από σας. Μερικά μόνο που ήτανε στην Έκτη τάξη, η πρώτη Έκτη τάξη, που συμπλήρωσε και τελείωσε το Γυμνάσιο της Μανσούρας.

Τι κάνεις Ντίνο Κουτσούμη, Νοέλ Βλαχάκη, Θόδωρε Παπαδάκη, και όλοι οι άλλοι, Κλέων Χατζήκος, Γιάννης Γερασίμου, Πέτρος Κυδωνάκης, Σωτήρης Μπαλτάς, Ελένη Οικονόμου, Νίνα Οικονόμου, Λιλίκα Βασιλειάδου, Αντωνία Σταμούλου, μια άλλη συμμαθήτριά και δύο άλλοι συμμαθητές της τάξης μας. Από τους άλλους, την Ελένη Κουτσούμη, πρώτα - πρώτα. Τί κάνεις Ελένη μου; Με θυμάσαι καμιά φορά; Τις δύο αδελφές Γερασίμου, τον Ζάχο, τον Μελετίου, τον Χρυσόστομο, ο αχώριστος φίλος μου.

Η σκέψη μου είναι μαζί σας, με όλους σας κύριοι και κυρίες σήμερα. Και για όσους πεθάνανε ο Θεός να τους συγχωρέσει.

Ποιός θα ξεχάσει ποτέ τον κυρ - Χιωτίνη, με το σπουδαίο «ΖΩΝ»!!!
Βρέ παιδιά, θυμάστε όταν μας τσάκωσε ο κυρ - Χιωτίνης, που είχαμε στην τάξη καρβεπτάκια, χτένι και βίγλιαντίνα, και δόσπου να σάχνουμε τις χωρίστρες μας, και η

διαταγή του, να κόψωμε όλα τα μαλλιά μας, Νο1.

Και είμαστε συμφωνήσαμε και τα κόψαμε Νο 0, τα ξουρίσαμε. Και θυμωσε ο κυρ - Χιωτίνης, και μας είπε να φοράμε μπερέ,

Του Βαγγέλη Βουρλιώτη *

και στην τάξη, για να μη βλέπει τις φαλάκρες των Ζώων.

Θυμάστε, που μια Μεγάλη Τετάρτη το πρωί, όταν τελείωσε το μάθημα, μας είπε ότι από την επομένη δεν έχουμε σχολείο, για το Πάσχα, κι εγώ, ο έξιμπος, τον ερώτησα και για το απόγευμα. Και μ' απάντησε, όχι θα έχουμε σχολείο.

Του είπα ότι θέλαμε να πάμε στο Ευχέλιο, κι εκείνος μου απήντησε μόνο: Ζώον!! Θυμάσαι, που μια φορά, ήτανε να γίνει μια εκδρομή, σε μια έζμπα και δεν έγινε. Κι εμείς της Έκτης, πήγαμε στην έζμπα μόνοι μας. Θυμάσαι, Αντωνία και συ Νοέλ; Την άλλη μέρα ο κυρ - Χιωτίνης μας έδωσε εμένα και τον Νοέλ, σαν αρχηγούς, να πάμε και να φέρουμε τους πατεράδες μας.

Τι χρόνια αξέχαστα, παιδικά, χωρίς έννοιες, κι εμείς βιαζόμασταν να τελειώσουμε!!!

Θυμάστε, Ντίνο, Νοέλ και Θόδωρε Παπαδάκη, τις ατελειωτες ομιλίες, τα βράδια στο δρόμο του ποταμού, γιατί και οι τέσσερις είμασταν πλεγμαμένοι με έρωτες. Τις καντάδες στην Χουσανία, με τον Νοέλ, που τα κοπανούσαμε στο Βαγ του σταθμού του τριάνου. Ένα βράδυ, σχεδόν στα μάς κτυπούσε η γλάστρα που μας πέταξε η... πως

τη λέγανε... Μαρία Αθανασιάδου, ή Αναστασιάδου, δεν θυμάμαι καλά.

Τελος πάντων, σε όλους σας, που είστε μαζεμένοι, σας στέλνω πολλά χαιρετίσματα, ως είναι κι από τόσο μακριά, από την Βραζιλ, όπου βρίσκομαι.

Όταν θυμάμαι, την αγαπημένη μας Μανσούρα, την ησυχία της, την γλυκεία ζωή που περνούσαμε, μένω ολόκληρες ώρες, με τις σκέψεις μου. Την απλή ζωή, χωρίς φασαρίες, χωρίς μεγάλη κίνηση, χωρίς πολλά αυτοκίνητα, κι όχι όπως τώρα, με τον πολιτισμό του φάλλου (ψεύτικο), που ζούμε. Δεν ξέρω πώς είναι η Αθήνα, αλλά εδώ στο Sao Paolo, με 13 εκατομμύρια κατοίκους, είναι ένα χάος.

Κι έτσι, πάλι γυρίζω η σκέψη μου σε σας, και στον κυρ - Χιωτίνη, που μας έδερνε στα πόδια με τη βίτσα που είχε. Εγώ τις έφαγα, τρεις μήνες προτού τελειώσω το Γυμνάσιο, γιατί ο Παντελίδης, μετά από το football, ένα match, με τσάκωσε στα ντους, να πίνω τσιγάρο. Κι έφαγα στα πόδια, με πολλά Ζώον!!!

Ο κυρ - Χιωτίνης, Θεός - Συχωρέστεν.

Γειά σας παιδιά, γειά σου Ντίνο και στείλε μου καμιά φορά κανένα φύλλο από την εφημερίδα που γράφεις.

Γειά σας,

Κώστας Βουρλιώτης
Sao Paolo, 19.1.79

* Ο Β. Βουρλιώτης είναι από τους πρώτους απόφοιτους του Γυμνασίου Μανσούρας.

ΓΕ.ΤΕ. ΕΠΕ

Δ. Ξουδής
Πολιτικός Μηχανικός

Σ. Ραντόπουλος
Μηχανολόγος Μηχανικός

Τεχνική Εταιρεία Κατασκευής

- ◆ Οικοδομικών έργων
- ◆ Βιομηχανικών μονάδων
- ◆ Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων

Α. Τσόχα 18 - 20, 115 21, Αθήνα
Τηλ.: 64.52.680, 64.25.711
Fax: 64 45 856

Η δική μας μικρή ιστορία

Του Γιάννη Πιζάνη *

Ξεκινώντας την αφήγησή μου αυτή, χωρίς ακόμα να έχω βρει τον τίτλο της, νιώθω βαθιά επηρεασμένος από τους πρόσφατους Χρυσούς Ολυμπιακούς Αγώνες της Atlanta.

Τώρα, ποιά σχέση μπορούν να έχουν οι συγκεκριμένοι αυτοί αγώνες με τους δικούς μας Ολυμπιακούς Αγώνες, με το Πνεύμα, το μεγαλείο της ψυχής τους και τα ιδεώδη τους, αυτή είναι μια άλλη ιστορία που προτιμώ να παρακάμψω. Πιο κάτω θα μας δοθή η ευκαιρία να κάνω μερικές συγκρίσεις και να καταλήξω σε συμπεράσματα.

Όμως το ερέθισμα ήταν δυνατό για να με στείλει αρκετές δεκαετίες πίσω και να ξαναφέρει στη μνήμη γεγονότα παραλίγο ξεχασμένα.

Αυτή τη στιγμή, σκέψεις, αναμνήσεις, συναισθήματα, είναι όλα μπερδεμένα ένα κουβάρι και θα χρειαστεί λίγη προσπάθεια για να μπουν σε κάποια σειρά. Θέμα μου βέβαια η αξέχαστη Μανσούρα, εκεί που πρωτοείδαμε το φως, εκεί που παιζαμε, γελάσαμε, πονέσαμε, μορφώθηκα και ξεκινήσαμε να αντιπεριπατούσαμε τη ζωή με όλα τα προβλήματά της: πόλεμος, επαναστάσεις, ξεσηκωμός...

Κι όμως τα καταφέραμε και με πολύ επιτυχία. Κι όλα αυτά τα χρωστάμε στον Αιγύπτιο Φελλάχο που ήταν ο πυρήνας της δημιουργίας όλων εκείνων των ιδρυμάτων: σχολεία, παραθεναγωγεία, ορφανοτροφεία, νοσοκομεία, λέσχες, αθλητικές Ενώσεις, και πως να μην αισθανόμθα γι' αυτόν παντοτεινί ευγνωμοσύνη.

Άρχισα να απομακρύνω από το θέμα μου, μα σαν μιλάς για την Μανσούρα όλο το υποσυνείδητο ζυπνά και άντε να βάλεις τάξη.

«Αθλητικό» είναι το θέμα μου μια πριν φθάσω εκεί πως μπορώ να μην αναφερθώ στις Γυμναστικές επιδείξεις των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων της Μανσούρας;

Από τις πιο όμορφες αναμνήσεις των μαθητικών μας χρόνων είναι αναμφίβολα εκείνη η ημέρα του Ιουνίου κάθε χρόνου που 400 περίπου παιδιά από το νηπιαγωγείο ως την τελευταία τάξη του Γυμνασίου, στα κάτασπρα ντυμένα με τη γαλανόλευκη μπροστά και τη συνοδεία των προσκοπικών τυμπάνων παρελαύνουν μπροστά από τους επίσημους και ολόκληρη την ελληνική Παροικία. Έτσι ξεκινούσε εκείνη η ημέρα, ακολουθούσαν τα αγωνίσματα και τελειωνε με ελληνικούς χορούς. Πάλι θα γυρίσω σ' αυτή την ημέρα γιατί είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ιστορία που θα σας διηγηθώ και που ελπίζω να αγγίξει ακόμα και εκείνα τα παιδιά της Μανσούρας που δεν είχαν γεννηθεί ακόμα.

Ήταν μια όμορφη ημέρα στις αρχές Ιουνίου 1939 που προσκληθήκαμε να λάβουμε μέρος στους πανσχολικούς αγώνες της Μανσούρας «υπό την αιγίδα» του φιλέλληνα Πρίγκιπα Toussoum.

Ο καθηγητής μας της γυμναστικής διάλεξε 15 μαθητές από την 5η και 6η Γυμνασίου, κι ήταν αυτή η καλύτερη φουρνιά αθλητών που είχε φανεί ως τότε, και ντυμένοι στα άσπρα, με τη γαλανόλευκη μπροστά, παρελάσαμε πρώτοι σε 1.000 τόσους μαθητές των άλλων σχολείων.

Κι άρχισαν οι αγώνες και βούιζε ο τόπος από τις φωνές των Αιγυπτίων που υποστήριζαν τα δικά τους παιδιά. Στα δικά μας τ' αυτά σίγουρα έφταναν κάτι άλλες ιαχές, «πιο ψηλά», «πιο δυνατό» «πιο μακριά» και γιατί όχι και «πιο γρήγορα». Δεν αφήσαμε αγώνα για αγώνα. Πρώτοι στα 100 μέτρα, πρώτοι στα 200 και τα 400, πρώτοι στο ύψος, το μήκος και το τριπλούν. Πρώτοι στη

σφαίρα, το δίσκο και το ακόντιο. Πρώτοι και στα 4 X 100.

Τελευταίο αγώνισμα η Διελευκυστίδα. Κι ήρθε η εντολή - παράκληση του καθηγητή μας: Προσπαθήστε αλλά αφήστε τους να κερδίσουν. Έτσι κι έγινε και μείναν όλοι ευχαριστημένοι.

Η δική μας αντίδραση: Μια κρυφή χαρά και ικανοποίηση. Μετά από κάθε νίκη το μόνο που άκουγες ήταν ένα Μπράβο Κώστα, Μπράβο Γιάννη, Μπράβο Βασίλη, τίποτα άλλο.

Όσο για την συμπεριφορά των Αιγυπτίων: απόλυτα φιλική. Μας χειροκρότησαν, μας συγχάρηκαν, μας παίνεσαν, έδειξαν με κάθε τρόπο το θαυμασμό τους.

Και ο ίδιος ο Πρίγκιπας μας έσφιξε το χέρι και εκφράζοντας τον θαυμασμό του μας είπε πως ήταν σίγουρος για τις επιτυχίες μας, αλλά όχι κι έτσι.

Όμως για την τόσο ξεχωριστή για μας τούτη ημέρα έμεινε μια μικρή πικρία κι ένα παράπονο. Πιστεύαμε πως την άλλη ημέρα το πρωί συγκεντρωμένοι για την καθημερινή προσεχική κάτι θα ανέφερε η διεύθυνση για την επιτυχία μας.

Κι όμως δεν ακούστηκε η παραμικρή κουβέντα, ούτε τότε ούτε κάποια άλλη φορά.

Πιο πάνω κάτι ανέφερε για την συμπεριφορά των φίλων μας Αιγυπτίων, και θυμήθηκα την συμπεριφορά των πολιτισμένων θεατών της Atlanta όταν η αθλήτρια μας του μήκους ζήτησε μια συμπαράσταση στην προσπάθειά της και το αρνήθηκαν επίμονα γιατί μετά θα πηδούσε η δική τους αθλήτρια. Όσο και να το θέλεις πως μπορείς να αποφύγεις μερικές χαρακτηριστικές συγκρίσεις;

Είναι αλήθεια πως το Σχολείο μας, μας παρείχε όλα τα μέσα άθλησης: και γήπεδα, και όργανα. Όμως μας έλειπε η καθοδήγηση και παρακολούθηση στον αθλητισμό. Μόνο λίγη ηθική συμπαράσταση από εξωσχολικούς παράγοντες, τους μόνιμους κριτές των αθλητικών μας εκδηλώσεων, του Τάκη, του Σπύρου, του Τζιμή. Όλα τα υπόλοιπα ήταν δική μας δουλειά. Γιατί με τον αθλητισμό είχαμε «ψώνιο». Μας γέμιζε, μας ενθουσίαζε, μας ζωογονούσε. Στην τάξη μας είμαστε δέκα αθλητές και διαθέταμε 4 ζευγάρια Srykes. Οι δισκοβόλοι τα δάνειζαν στους δρομείς, κι αν είχαν αυτοί τα έδιδαν στους άλλους.

Κι αν ο ίδιος αθλητής λάβαινε μέρος σε δύο ή τρία αθλήματα τ' γινόταν; Άλλη λύση από τα πάνινα παπούτσια του ΒΑΤΑ δεν υπήρχε. Ξεύραμε μήπως τι θα πε φόρμα και ζέσταμα του κορμιού πριν και στη διάρκεια των αγώνων; Πηγαίναμε από το ένα άθλημα στο άλλο με τον ιδρώτα να στεγνώνει στο κορμί μας. Κάναμε μια βουτιά στο Volley να βγάλουμε μια μπαλιά και μαζεύαμε τα πετραδάκια από τους αγκώνες και τα γονάτά μας. Σήμερα παίζουν σε δρόνα παρκέ και σκουπίζουν το πάτωμα με πετσέτες.

Πόση χαρά νοιώθαμε όταν βάζαμε στοίχιμα και το έπαθλο ήταν μια γκαζόζα του «ΚΑΖΑΜΙΑ», θυμάστε εκείνες με την μπιλια.

Μόνο όταν σκεφθείς όλες αυτές τις συνθήκες θα καταλάβεις την αξία των επιδόσεων μας σε σχολικούς και πανσχολικούς αγώνες.

Κι όμως - για να καταλήξω από εκεί που ξεκίνησα - πάσες φορές δεν δάκρυσα παρακολουθώντας τα νιάτα της πατρίδας μας που με την υπέρ-θρωπη προσπάθειά τους μας γέμισαν ενθουσιασμό, μας ξανάδωσαν λίγη από τη χάρμη περηφάνεια, κι είδαμε ένα μικρό φωτάκι στην άκρη του σκοτεινού τούνελ: Οκτώ φορές ανέβηκε η γαλανόλευκη στο κο-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 6η σελ.

Μανσούρα, η πόλη της ιστορίας μας

ΤΑ ΠΡΟΤΥΛΑΙΑ

Ο Σεραμέτιος κήπος της Μανσούρας

Εδώ και πολλά χρόνια οι άλλοτε συστηματικές και άλλοτε περισσότερο σποραδικές επαφές με παλιούς συμμαθητές και άλλους γνώριμους, μεγαλύτερους στην ηλικία ή νεότερους από εμένα, συμπολίτες από την Μανσούρα χαρακτηρίζονται πάντοτε από μία εγκάρδιότητα και μία, θά 'λεγε κανείς, νοσταλγία που αυθόρμητα ξεπηδούσε για κείνους και για

Της Μαργαρίτας Δρίτσα *

μένα από την ολιγόλεπτη επικοινωνία μας ή από την σύντομη επιστολογραφία μας. Οι άνθρωποι αυτοί με ξαναγύριζαν και εξακολουθούν να με ξαναγυρίζουν πίσω σε χαρούμενα χρόνια, στα πρώτα σκιρτήματα της ζωής και του έρωτα, στις πρώτες ανησυχίες για τον κόσμο που με περιτριγύριζε. Μου θύμιζαν και μου θυμίζουν την ασφάλεια της αθωότητας που μας διαπερνούσε και που δεν κατάφερε να σβήσει ο παιδαγωγικός καταναγκασμός του κατά τα άλλα άριστου σχολείου όπου είχαμε την καλή τύχη, οι περισσότεροι από μας να φοιτήσουμε.

Με κάνουν να νοιώθω ακόμη την φευγάλα αίσθηση προστασίας που αναδύεται από την μικρή κλίμακα της κοινότητας στο πλαίσιο της οποίας όλοι νοιώθαμε ίσοι και ικανοί να απολαμβάνουμε τους καρπούς που απλόχερα χάριζε η φιλόξενη Αίγυπτος, ο εύφορος κήπος της Μανσούρας, το ευλογημένο μπαμπάκι. Και παραβλέπαμε τους κινδύνους από τις ίνες του που αποδείχτηκαν τόσο καταστροφικές για όσους στα εργοστάσια ταξινόμησής και συσκευασίας τις εισέπνεαν και πέθαναν από φυματίωση ή άλλες παθήσεις. Η οικογένειά μου, όπως και πολλές άλλες, δεν υστέρησε στην καταβολή αυτού του φόρου ζωής, στη διάρκεια των τριών γενιών που εξήσαν, γεννήθηκαν, δούλεψαν, χάρηκαν και λυπήθηκαν στην Μανσούρα για πάντα από μισό αιώνα.

Η πρώτη γενιά της έζησε στην αρχή του αιώνα μας την περιπέτεια της μετανάστευσης από την Μητρόπολη της εποχής εκείνης, την ελληνική Σμύρνη. Με την προσαρμοστικότητα που χαρακτήριζε ολόκληρο τον Ελληνισμό της Ανατολικής Μεσογείου, έστησε στέρεα θεμέλια με το ένα πόδι στο Ανατολικό Αιγαίο - Μικρά Ασία, Χίο κτλ. - και με το άλλο στην Αίγυπτο, ωστόσο η Μικρασιατική Καταστροφή διέλυσε κάθε όραμα και δυνατότητα επιστροφής στις κοιτίδες. Στη δεύτερη γενιά, γέννημα - θρέμμα της Αιγύπτου, κληροδότησε φαίνεται το όραμα αυτό που μοιραία μετατοπίστηκε Δυτικά προς την Ελλάδα και έμελλε να παίξει σημαντικό ρόλο αργότερα. Η γενιά αυτή ανδρώθηκε και προόδευσε πέρασε ατυχίες, χτυπήθηκε από το θάνατο και προσγειώθηκε. Αλλά διατήρησε την αισιοδοξία της, χάρισε ζωή, ευτυχία και γνώσεις και προετοίμασε μια τρίτη γενιά, που, αυτή, έπρεπε να πραγματοποιήσει όλα τα ανεκπλήρωτα μέχρι τότε όνειρα. Τι τεράστια ευθύνη! Ποιός θα τό 'λεγε, ωστόσο, πως μερικά χρόνια αργότερα, αυτό που για άλλους θα ήταν βάρος, έγινε απόθεμα ψυχικό, έγινε όπλο επιβίωσης, έγινε προσδοκία όταν ο δρόμος της νέας μετανάστευσης και πάλι - κι όχι όπως την ήθελαν πολλοί επιστροφής, αφού ποτέ δεν έφυγαν από εκεί - στην φανταστική μέχρι τότε Ελλάδα, στη χώρα κάποιων διακοπών, στη χώρα των βιβλίων, στην χώρα των προσδοκιών και της επαγγελίας καθόρισε την τύχη της δεύτερης αλλά κυρίως της τρίτης αυτής γενιάς.

Τα εφηβικά ξέγνοιαστα χρόνια της Μανσούρας διακόπηκαν ξαφνικά και οδυ-

νηρά. Ακολούθησαν σκληρά χρόνια για πολλούς από μας στην Ελλάδα ή αλλιώς ή ακόμη τόσο στην Ελλάδα όσο και αλλού, χρόνια αποκλεισμού και απομυθοποίησης. Στην Ελλάδα νοιώθαμε εκτεθειμένοι, νοιώθαμε να διαψεύδονται όλες οι βεβαιότητες: νοιώθαμε λιγότερο ή περισσότερο σαν πρόσφυγες, έστω κι αν δεν ήμασταν ακριβώς τέτοιοι, με την αυστηρή έννοια του όρου και έχοντας κατά νου τους πρόσφυγες τους Μικρασιάτες. Οι μύθοι που τόσα χρόνια ελλαδικής διαπαιδαγώγησης και ιδεολογικής ωραιοποίησης είχαν πλάσει δεν ήταν ικανοί να συγκαλύψουν μια αρνητική πραγματικότητα ένα μάλλον φιλόξενο και άγνωστο περιβάλλον. Οι δύσκολες συνθήκες των ετών 1950 και 1960 κι ακόμη περισσότερο τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1970 δεν βοηθούσαν. Ήταν τότε που η Ελλάδα μαστιζόταν από την αιμορραγία της εξωτερικής μετανάστευσης, την ερήμωση της επαρχίας, την ανεργία, όταν δεν χρειαζόταν καινούριο φερμένους αφού δεν μπορούσε να συντηρήσει τους «αυτόχθονές της». Όταν απαρχαιωμένοι ή αντιδημοκρατικοί θεσμοί έβρισαν την πρόσφατη ιστορία, χώριζαν τους πολίτες, δημιουργούσαν νέους κανόνες και μαζί καλλιεργούσαν από την μια κλίμα ξενοδοουλίας προς ξένες κυβερνήσεις και από την άλλη νοοτροπία ξενοφοβίας προς κάθε τι το καινούργιο, το εξωτερικό, το διαφορετικό. Δημιουργούνταν έτσι καχυποψία, εκτρεφόνταν η εχθρότητα που οδηγούσε είτε σε αλλοτρούωση είτε σε περιθωριοποίηση. Τις δυσκολίες αυτές η δεύτερη γενιά τις ένοιωσε βαθιά στην ψυχή της και ίσως δεν τις ξεπέρασε ποτέ.

Ευθύνη της τρίτης γενιάς ήταν να προσπαθήσει να ξεπεράσει το πλήγμα και το αίσθημα του ξενιτεμού, να γεφυρώσει το πολιτισμικό χάσμα, να ενσωματωθεί στο νέο πλαίσιο που παρέμενε ιδιαίτερα ρευστό όχι σαν πρόσφυγας, με σαν πολίτης του κόσμου με δικαιώματα και με ίσες ευκαιρίες. Η γενιά αυτή ένοιωσε ακόμη να αιωρείται με το ένα πόδι πάνω από την Αίγυπτο, από την Μανσούρα, και με το άλλο να βρίσκεται σ' ένα καινούργιο από κάθε άποψη κόσμο. Οι ζωντανές οικογενειακές, σχολικές και κοινοτικές μνήμες, η συνείδηση της διαφορετικότητας και η αποδοχή της στήριξαν την προσπάθεια αυτή. Έγιναν πηγή υπερηφάνειας και αυτοπεποίθησης. Έγιναν καταφύγιο της αναπόλησης και της ηρεμίας. Έγιναν οι ρίζες απ'

όπου αντλήθηκαν ενέργεια και αρχές και θάρρος, κι επιμονή.

Σιγά σιγά, τα προσωπικά σκόρπια βιώματα μου γέννησαν την επιθυμία να σηματοδοτήσω πιο συστηματικά και οργανωμένα το σύνολο των αισθημάτων αυτών που εκτεινόταν όχι μόνον γεωγραφικά και χρονικά αλλά και ψυχικά. Των αισθημάτων που περιλάμβανουν την ιστορία του καθενός από μας ξεχωριστά αλλά και όλων μας μαζί. Η Μανσούρα λοιπόν, η Μανσούρα της αθωότητας, δεν αποτελεί μόνον ένα κενό από μας ξεχωριστά αλλά και όλων μας μαζί. Η Μανσούρα λοιπόν, η Μανσούρα της χαράς, η Μανσούρα της πρώτης γνώσης, η Μανσούρα του θρύλου για πολλούς από μας ή πάλι για άλλους, η Μανσούρα της ωριμότητας, της σκληρής δουλειάς, η Μανσούρα της απογοήτευσης και της απομυθοποίησης, δεν αποτελεί μόνον ένα γεωγραφικό τόπο. Αποτελεί κάτι πολύ περισσότερο. Αποτελεί σημείο πνευματικής και ψυχικής, σημείο συνολικής πολιτισμικής αναφοράς που συνενώνει, που ταυτοποιεί, που εμπνέει που δεν πρέπει να ξεχαστεί και που πρέπει να περάσει στην επόμενη γενιά σαν στιγμή καθορισμού της δικής της ταυτότητας, κι ύστερα στην άλλη και στην άλλη ωστόσο φθάσει να γίνει, μικρό ίσως, μια και ζούμε σε ευρύτερα σύνολα, μα αναπόσπαστο στοιχείο του συλλογικού ασυνείδητου.

Οι γραμμές αυτές δεν περιέχουν κάτι καινούργιο, ίσως ούτε πρωτότυπο για πολλούς, είναι όμως το αποτέλεσμα μιας κρυφής για πολλά χρόνια επιθυμίας να πάρουν συγκεκριμένη μορφή προσωπικά αισθήματα - που είμαι σίγουρη ότι ασφαλώς κι άλλοι νοιώθουν - που κατά καιρούς μας/με διαπερνούν. Αισθήματα που μας/με έχουν χαράξει με την απρόσμενη έντασή τους - και που έρχονται να ταράξουν σαν ευχάριστη δροσερή θαλασσινή αύρα τον εφησυχασμό μας, την πλήξη, την αδιαφορία, την απογοήτευση ή την αποξένωση με την ίδια απολόγηση και αμεσότητα της ξεχασμένης παιδικότητας και εφηβίας που ζήσαμε.

Η διατήρηση λοιπόν αυτού του κομματιού της ταυτότητάς μας, όπως και κάθε ταυτότητας, έχει άμεση σχέση με την ιστορία μας στην Μανσούρα αλλά και με την ιστορία των παλιότερων από μας.

* Η Μαργαρίτα Δρίτσα είναι Αν. Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης.

metricot

Ε. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΠΛΕΚΤΩΝ

ΑΝΤΙΦΙΛΟΥ 48 - ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

METRICOT - ΙΛΙΣΙΩΝ 14, ΖΩΓΡΑΦΟΥ
LANA E SETA - ΠΙΝΔΑΡΟΥ 15, ΚΟΛΩΝΑΚΙ
METRICOT - ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 56, (ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ) ΧΟΛΑΡΓΟΣ

Τηλ. 77.80.813
 Τηλ. 36.07.350
 Τηλ. 65.40.590

Εισαγωγή: Ήταν μία κοινωνία, και γι' αυτή θα γράψω σήμερα. Την γνωρίσαμε με ποικιλώνυμες προσωνυμίες κατά καιρούς. Οικοτροφείο, Γρηγορίου Γυμνάσιον, Ελληνικά Εκπαιδευτήρια Μανσούρας, κ.ά. Όμως όλα συνέκλιναν στον κοινό παρανομαστή, υπό την σκιά του οποίου ζήσαμε, επί πολλά χρόνια. Χρόνια με τεράστιες αντιθέσεις και νόημα, τα χρόνια που διαπλάσσεται ο χαρακτήρας μπορεί να πω εκ των υστέρων, που άφησαν την σφραγίδα τους πάνω στο υπόλοιπον της ζωής μας. Τα σχολικά χρόνια του «Tom Brown» που διαβάσαμε τότε στα Κλασικά Εικονογραφημένα, η ζωή στα Αμερικανικά Κολλέγια που βλέπαμε τότε στο cinema, με τον αξεπέραστο Clifton Webb, οι περιπέτειες του «Tom Sawyer», ήταν μέρος νομίζω, των εμπειριών αυτής της κοινωνίας που λεγόταν Μανσούρα. Μανσούρα θα πει νικήτρια.

Εκεί επέλεξαν, για άγνωστους σ' εμένα λόγους, να οργανώσουν ένα από τα πλέον συγκροτημένα σχολεία, που στέγαζε και οικοτροφείο, κατά τα πρότυπα των Αγγλικών Κολλεγίων. Εκεί απεφάσισαν να με στείλουν οι γονείς μου, για να αποπερατώσω τις γυμνασιακές μου σπουδές. Αυτή την κοινωνία που μου έγινε φυσικό περιβάλλον, σχολείο, σπίτι, νοοτροπία και βίωμα, θα προσπαθήσω να αποδώσω όσο γίνεται πιο πιστά, αφού στην Σκιά της Μανσούρας ανδρώθηκα. Αν παραλείψω τι, είναι επειδή δεν το θυμάμαι καλά, ή δεν το έδωσα σημασία, κι

Στη σκιά της Μανσούρας

όχι από πρόθεση. Κατά την ίδια έννοια, αν γίνω οξύς και επικριτικός τούτο πηγάζει από την αρχή μου να αποδώσω γεγονότα και πράγματα όσο πιο πιστά γίνεται. Δεν υπάρχει πρόθεση αδικίας ή μνησικακίας έναντι ουδενός. Φυσικά ούτε θα ήθελα να ωραιοποιήσω πράγματα που ήταν άσχημα και στραβά. Εντούτοις, από την μαθητική αυτή κοινότητα πέρασε, πρότυπον ευφυΐας και οργανωτικής ικανότητας μαθητού. Το φαινόμενο δεν επανελήφθη. Οι αθλητικές επιδόσεις του Αλέξη στο στίβο, σαν θρύλος άγγιξαν και την δική μας γενιά. Το ρεκόρ του κατερίφθη από τον Μηνά πολλά χρόνια αργότερα. Το χέρι των ταλαντούχων, επιλοτήχνησε τα σκληνά του θεάτρου, που ξεπέρασαν το προσδόκιμον επιβιώσεως των Εκπαιδευτηρίων, ως Ελληνικών. Ενώ το υποκριτικό ταλέντο άλλοι, δεν άφησε ασυγκίνητο κανέναν που καταλάβαινε από θέατρο. Αυτά για να αναφερθώ σε μικρή μερίδα της κοινότητας. Στην συνέχεια της αφήγησης των γεγονότων, εσκεμμένως δεν αναφέρω σε πρόσωπα με τα πραγματικά τους ονόματα αλλά χρησιμοποιώ ψευδώνυμα, πλην του διευθυντού Χιωτίνη, ο οποίος υπήρξε ο ιδρυτής και θεμελιωτής αυτής της κοινωνίας.

Με επίγνωση των δυσκολιών του να αναλάβω

ένα τέτοιο μείζον εγχείρημα, χωρίς να γνωρίζω την συγγραφική τέχνη, αρχίζω με όλο τον αυθορμητισμό και ενθουσιασμό, που μου εμπνέει η νοσταλγία μου να ξαναβρεθώ στο παρελθόν. Η γλώσσα που χρησιμοποίησα, είναι η απλή καθαρεύουσα. Η ίδια μ' εκείνη που έγραφα ως μαθητής στην «Γλαύκα». Φόρος τιμής στο παρελθόν, μα και στην μνήμη του φιλόλογου διδασκάλου μου, στις άοκνες προσπάθειες του οποίου, οφείλω την γνώση της Γραμματικής και Ορθογραφίας. Στην γλωσσική απόδοση των γεγονότων, χρησιμοποιώ πολλές λέξεις που δεν είναι μεν Ελληνικές, είχαν όμως εξελληνισθεί με τον καιρό στην κοινότητά μας. Άλλωστε, η Αραβική, η Αγγλική και η Γαλλική, ήταν μέρος του γλωσσικού armamentarium του Αιγυπτιώτου. Λέγαμε π.χ. «songe» και όχι άδεια, ή «arabia» κι όχι καροτσάκι, λέγαμε «garmoussah» και όχι Αφρικανικός βούβαλος. Η γλώσσα αυτή επ' ουδενί λόγω θα ήθελα να χαρακτηριστεί ως επεισοδικός. Τουαντίον, συνεχίζω με παράδοση, εκείνη του Καβαίη που εισήγαγε τον όρο Ιταλιώτης - (Αιγυπτιώτης) και που έντεχνα ερμηνεύει την απομωτική ικανότητα της Ελληνικής Γλώσσας, ημών των Ελλήνων Αιγύπτου και Συρίας, με την ποικίλη δράση των στοχαστικών προσαρμογών

και της φαντασιώσεως, ίσως χαρακτηριστεί από μερικούς σουρρεαλιστική. Ομολογώ ότι δεν φιλοδοξώ να διεκδικήσω τέτοιο χαρακτηρισμό. Είναι και αυτό μέρος της περιγραφής της ζωής των εφήβων εκείνης της εποχής στο συγκεκριμένο περιβάλλον. Αίφνης, ποιός ήταν ο Καθεστίδης και ποίαν σχέση είχε ο θάνατός του με το λεκτικό tic «τλες» του Χιωτίνη; Κανείς δεν ξέρει. Κι όμως, οι εκδοχές και οι ερμηνείες που κατά καιρούς δόθηκαν και έφθασαν και στα δικά μας τ' αυτιά, ήταν παράξενες. Κανείς μας δεν πρόλαβε τον Καθεστίδη, οι ερμηνείες όμως του συσχετισμού θανάτου του και «τλες» ήταν σουρρεαλιστικές και θύμιζαν Garcia Marquez.

Δεν θα επιμείνω άλλο σ' αυτήν την εισαγωγή, επειδή είναι πολλά εκείνα που έχω να αφηγηθώ. Καλύτερα να αφήσω τον νου να τρέξει στο παρελθόν και τον χρόνο να ξεδιπλωθεί μπροστά μου, κι ας μιλήσει αυτός την γλώσσα που καταλαβαίνουμε όλοι, εμείς που ζήσαμε στην Σκιά της Μανσούρας.

1. Καλλιόρη Γ. Γλωσσικός Αφελληνισμός. Εκδόσεις Πολύτυπο. 1984

2. Καβάφη Κ. Π. Ποιήματα. Εκδόσεις Ίκαρος. 1963

Πώς γνώρισα τα Εκπαιδευτήρια της Ελληνικής Κοινότητας

Έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε, κι όμως το θυμάμαι πολύ ζωντανά. Ήταν ένα απόγευμα του Οκτωβρίου, ένα μουντό απόγευμα αλλά δεν έβρεχε. Άλλωστε, σπάνια έβρεχε στην Αίγυπτο προ των Χριστουγέννων. Είχε όμως ο καιρός ψυχράνει.

Ο αδελφός μου, είχε ήδη φύγει λίγες ημέρες πριν για την Μανσούρα. Παλιός οικοτροφός, έμπειρος, σχεδόν ξεσκολισμένος. Εγώ είχα μείνει πίσω, και περίμενα να... μου απαγγελθεί η καταδίκη. Λες και το υποψιάστηκα ότι έτσι θα ήταν, κι άρχισα κάποια στιγμή να κλαίω.

Ο πατέρας μου κάτω στο γραφείο του, και εν αναμονή του αυτοκινήτου που μίσθωσε για να με μεταφέρει στη Μανσούρα, τακτοποιούσε ως συνήθως δουλειές και εκκρεμότητες, που δεν τελειώναν ποτέ με το Αιγυπτιακό «hader». Οι άλλοι δύο συγχωριανοί και συμμαθητάί μου, είχαν προηγηθεί.

Γιατί είχα μείνει εγώ πίσω; Κι αυτό το θυμάμαι.

Ο νεοεγκαθισμένος οικοτροφός στη Μανσούρα, έπρεπε εκτός από στρώμα, κουβέρτα κ.τ.λ., να έχει και έναν αριθμό ρούχων, που σύμφωνα με τον κατάλογο ήταν: 4 παντελόνια, φορεσιά μπλε, πουκάμισο άσπρο, 2 ζεύγη παπούτσια, εξών το ένα μαύρο, 6 εσωτερικές περισκελίδες, κ.ο.κ., και τελειωμό δεν είχε η απαιτητική λίστα. Μόλις είχαμε επιστρέψει από ταξείδι στην Ελλάδα και δεν προλάβαινα προφανώς να ετοιμασθώ. Διατελών δε εν αναμονή του ενδυματολογικού μου εξοπλισμού καθυστέρησα, και καθώς βρέθηκα μονάχος και χωρίς παρέα συνομηθικών, δεν με ενέπνευε τίποτε. Ούτε το εντετακτήριο, ούτε η αναγκαστική παράταξη των θεριών διακοπών. Άλλωστε, νωπές ακόμα ήταν οι αναμνήσεις του καλοκαιριού, απ' τις διακοπές «στο νησί με τους κόλπους των ελαιώνων» εκεί που ο ποιητής οραματίστηκε «Εκείνον, τον τραχύ του Αγίου όδρομο ν' ανεβαίνει, και στα νερά του Κόλπου ν' ακουμπά τα δάκτυλα και τα πέντε ν' ανάβουνε χωριά».

Ανάμεικτα συναισθήματα και χαρές περασμένες, μα και η αγωνία για τα επερχόμενα, ανέβηκαν όλα μαζί στο στήθος μου και ο λυγμός ξέσπασε και τα δάκρυα έτρεχαν ασταμάτητα. Έτσι άρχισε η ζωή μου προς την Μανσούρα. Ένας κι εγώ από τους πολλούς, που μπήκαν στο οικοτροφείο με τις ιδιομορφίες τους, τις προσοκίες μου και τον φόβο της αβεβαιότητας του καινούριου κόσμου.

Άμα φορτώθηκαν όλα μου τα πράγματα στο μισθωμένο αυτοκίνητο, ο «sawaa» ετοιμάσθηκε και ξεκίνησε. Η δια-

δρομή μου ήταν γνωστή από προηγούμενα ταξείδια, και δεν μου έκανε καμμία εντύπωση. Ποτάμι, gamousses, σε κάποια περιοχή δένδρα υψηλά, πανύψηλα και μετά ξέφωτο. Μονότονα χωράφια, απλωμένα κι απ' τις δύο μεριές του δρόμου διατεμνόμενα συμμετρικά από αναρίθμητα ρυάκια που γεννά το μεγάλο κανάλι και που εξορμάται από την κυρία φλέβα του Νείλου. Το χρώμα παντού το ίδιο. Σκούρο, αφράτο και χωρίς ίχνος πετραδιού. Καμμία φορά φθάνουμε στο «mamour». Ο αστυνομικός υπηρεσίας κατεβάζει το δοκάρι από το βαρέλι, ο «sawaa» διδνει τις δέουσες πληροφορίες, ελέγχονται και καταγράφονται τα στοιχεία, και με το «maa as salamaah» ευχή και παράγγελμα, μπαίνουμε διασχίζοντας τα κρόσπεδα της Ντακαλίας.

Φθάνουμε στο Σχολείο - Οικοτροφείο της Μανσούρας, χωρίς καθυστέρηση. Βρισκόταν έξω από την πόλη τότε. Ήταν ένα αξιόλογο κτιριακό συγκρότημα με όλους τους χρωδίδες χώρους για μια μαθητική κοινότητα. Κήπο, γυμναστήριο, γήπεδα basket, volleyball και football, ημιγυμναστήριους χώρους υγιεινής, αποδυτήρια, προσκοπέιο, θερμική-πυλ. Η είσοδος, η πύλη με άλλα λόγια είχε σιδερένιο κιγκλίδωμα με δύο περιτεχνές κολώνες. Δεξιά τω εισερχομένω στεκόταν ο Abdu. Άγρυπνος θυρωρός μα και πωλητής Coca Cola, από την μεταλλική φύγιση της εποχής. Η ψυγιοθήκη εκράτει τα αναψυκτικά δροσερά με πάγο, που τυλιγεται σε «xésha». Όταν ο πάγος έλυνε, η Coca Cola, τα μπουκάλια δηλαδή, επειδή τότε δεν υπήρχαν μεταλλικά κουτιά, έπλεαν στο δροσερό νερό μ' ένα σφουγγαρόπανο στην επιφάνειά τους. Ο Abdu και τα αναψυκτικά του, θα γίνουν μέρος της ζωής μου για τα επόμενα τρία χρόνια. Η είσοδος οδηγεί σ' ένα τεράστιο χωματένιο διαδρόμο. Όμως, με την συνεχή κατάβρεξη και περιποίηση από το χέρι του Tewfik, είχε στερεοποιηθεί και δεν είχε ποτέ σκόνη. Ένθεν και ένθεν του διαδρόμου, οι λεμονιές σε συστοιχίες. Τα δένδρα αυτά, καθώς θα μάθω αργότερα, αναδύουν ένα λεπτό άρωμα που ανάμεικτο με την προσδοκία της ηλικίας και τα κάπνως συγκεχυμένα συναισθήματα της εφηβείας, θα με κάνουν να νιώσω όλη τη μαγεία της άνοιξης. Τότε θα βρεθώ χαρούμενος και δυστυχημένος, ανάμεσα σε όνειρο και πραγματικότητα, χωρίς να ξέρω τί θέλω ή τί φταίει, μέχρι που η ίδια η Άνοιξη θα μου μιλήσει. Τα λόγια της, ανεξίτηλα χαραγμένα στη μνήμη μου, και η ανάμνησή της ζωντανή, θα με συνοδεύσουν επί πολλά χρόνια! Όμως αυτά δεν είναι

Ο πρώτος κοιτώνας του οικοτροφείου, 1935

της στιγμής. Ο διάδρομος, καταλήγει σε μια τετράγωνη επιφάνεια, αρκετά μεγάλη και καλυμμένη με «balatia». Απ' εκεί αρχίζει η σκάλα της κυρίας εισόδου, που οδηγεί στο σχολικό κτίριο.

Η είσοδος εντυπωσιακή, με περίτεχνη κεντρική πύλη και βοηθητικές παραπλευρές, περίτεχνα φτιαγμένες με ξύλο και κρύσταλλο. Στην μετώπη, διέκρινε την επιγραφή χαραγμένη με χρυσά γράμματα: ΓΡΗΓΟΡΕΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ. Της επιγραφής αυτής εισόδου, δεσπόζουν δύο κίονες (pillars). Όταν πολλά χρόνια αργότερα, κάποιος ξένος μας μίλούσε για το Seven Pillars of Wisdom, κάτι σαν εξηρημένο αντανακλαστικό σκίρτησε μέσα μου. Η μετώπη με την επιγραφή και τις δύο κολώνες εισόδου. Δεν γνωρίζω αν οι άψυχες κολώνες μπορούν να κρύψουν μέσα τους σοφία. Όμως, τα βιώματα και οι εμπειρίες που μας κληροδοτήσε αυτό το περιβάλλον, αναμφισβήτητα κρύβει πολλή σοφία. Η είσοδος αυτή, οδηγεί σε κλίμακα, και δεξιά της κλίμακας στον διάδρομο ήταν το γραφείο του Χιωτίνη. Αν και ανοικτή δεν χρησιμοποιείτο από τους πολλούς. Ίσως επειδή προσπαθούσαμε να αποφύγουμε συνάντηση με τον Χιωτίνη, ή επειδή ήταν άβολο. Όλα αυτά βέβαια, είναι υστερογενείς εμπειρίες. Εγώ θυμάμαι ότι εκείνη την ημέρα ανέβηκα στο οικοτροφείο από την πίσω πόρτα, παρά το ότι υπήρχαν και πλαϊνές. Με την βοήθεια του «sawaa», κουβά-

λιστα βαλίτσες, στρώμα κι ό,τι άλλο είχα. Το τυουλάπι μου αριθμός 102, βρισκόταν στον έξω διάδρομο, εκεί που ήταν τα διαμερίσματα - δωμάτια των καθηγητών. Όταν έφθασα, ήταν ακόμα μέρα και Κυριακή. Έτσι, τακτοποιήθηκα και πρόλαβα να κάνω και μια βόλτα στο γήπεδο με τους δύο συγχωριανούς συμμαθητάς μου, που είχαν ήδη απομωθεί των νέων μαθητική κοινωνία των Μανσουριανών. Όμως δεν πρόλαβα να χαρώ για πολύ επειδή το κουδούνι κτύπησε, κι έτσι αναγκαστικά όλοι οδηγήθηκαν στην προκα-

θορισμένη αίθουσα, ανά 3 τάξεις, για μελέτη.

Εγώ δεν είχα κανένα βιβλίο, ούτε τετράδιο, ούτε γραφική ύλη. Ο αδελφός μου, πάντα οδηγός, δάσκαλος μου και πρωτοπόρος από τα πολύ μικρά μας χρόνια, πάλι με οδήγησε και σ' αυτή τη δύσκολη φάση της ζωής μου. Με πήγε στο «πρατήριο» όπου πήρα βιβλία, τετράδια, γραφική ύλη, οδοντόβουρτσα και σαπούνι, και ό,τι άλλο είχα ανάγκη ως νέος οικοτροφός. Το πρατήριο παρέμεινε ανοικτό για λίγη ώρα. Το λειτουργούσε ο Γεώργιος Φλωρός, με ζηλευτή αγρότητα, κάποιος ξένος μας μίλούσε για το Seven Pillars of Wisdom, κάτι σαν εξηρημένο αντανακλαστικό σκίρτησε μέσα μου. Η μετώπη με την επιγραφή και τις δύο κολώνες εισόδου. Δεν γνωρίζω αν οι άψυχες κολώνες μπορούν να κρύψουν μέσα τους σοφία. Όμως, τα βιώματα και οι εμπειρίες που μας κληροδοτήσε αυτό το περιβάλλον, αναμφισβήτητα κρύβει πολλή σοφία. Η είσοδος αυτή, οδηγεί σε κλίμακα, και δεξιά της κλίμακας στον διάδρομο ήταν το γραφείο του Χιωτίνη. Αν και ανοικτή δεν χρησιμοποιείτο από τους πολλούς. Ίσως επειδή προσπαθούσαμε να αποφύγουμε συνάντηση με τον Χιωτίνη, ή επειδή ήταν άβολο. Όλα αυτά βέβαια, είναι υστερογενείς εμπειρίες. Εγώ θυμάμαι ότι εκείνη την ημέρα ανέβηκα στο οικοτροφείο από την πίσω πόρτα, παρά το ότι υπήρχαν και πλαϊνές. Με την βοήθεια του «sawaa», κουβά-

λιστα βαλίτσες, στρώμα κι ό,τι άλλο είχα. Το τυουλάπι μου αριθμός 102, βρισκόταν στον έξω διάδρομο, εκεί που ήταν τα διαμερίσματα - δωμάτια των καθηγητών. Όταν έφθασα, ήταν ακόμα μέρα και Κυριακή. Έτσι, τακτοποιήθηκα και πρόλαβα να κάνω και μια βόλτα στο γήπεδο με τους δύο συγχωριανούς συμμαθητάς μου, που είχαν ήδη απομωθεί των νέων μαθητική κοινωνία των Μανσουριανών. Όμως δεν πρόλαβα να χαρώ για πολύ επειδή το κουδούνι κτύπησε, κι έτσι αναγκαστικά όλοι οδηγήθηκαν στην προκα-

πώσεις από τις θερινές διακοπές», ως εκ τούτου, άναρχα και άτακτα εντελώς στην τύχη αράδιαζα εντυπώσεις σκόπιες και ασύνδετες. Μέχρι όμως να πάρω καλά χαμπάρι τί γινόταν, και ενώ μόλις πρόλαβαινα να γράψω τις τελευταίες γραμμές, ο ψιθυρός έγινε ομιλία, η ομιλία βόη και εν συνεχεία ηκούσθη ήχος κρουστού. Σημείον ότι επήλθε το τέλος της μελέτης.

Το θρανίο μου μοιράσθηκε με τον συμμαθητή μου το βράδυ εκείνου της μελέτης, ήταν το πρώτο δίπλα στον τοίχο, δεξιά τω εισερχομένω της εισόδου. Εκεί βρήκα άδεια θέση και κάθισα. Ο συμμαθητής μου, ήταν ο Σταύρος Διάκος. Εύσωμος, απρόβλεπτος, με εξάρσεις διαθέσεως, αυτό που λέγεται στην Ψυχολογία «moody». Μάλλον απομεμακρυσμένος, και όχι φιλικός. Κρατούσε ένα ερμηνευτικό και με το Αρχαίο κείμενο και το Λεξικό Ανωμάτων Ρημάτων, αλλά πιο πολύ με την μετάφραση, προσπαθούσε να καταλάβει το Αρχαίο κείμενο, μελετούσε. Κάποια έμαθα στην μαθητική διάλεκτο λεγόμενη «ψοφούσε», ήταν δηλαδή κατά την Μανσουριανή μαθητική γλώσσα «ψόφος». Αργότερα, όταν πήγα στο Πανεπιστήμιο, η ίδια διερρασία ωνοσέθη «σπάσιμο» και ο δράστης «σπασικός». Τελειώσε τα Αρχαία, προχώρησε στην Ιστορία και τις ξένες γλώσσες. Στα Μαθηματικά δεν έκανε προσπάθεια, πήρε τη λύση των προβλημάτων από τους άλλους. Ανήκε και αυτός στην κατηγορία των αδυνάτων στα Μαθηματικά, όπως και πολλοί άλλοι. Όταν με είδε που κατηνάλωσα όλο το χρόνο γράφοντας αυτή την μίζερη έκθεση με ρώτησε με ύφος απορίας. Καλά, πώς θα τα βγάλεις πέρα σκέπτεται ότι ήταν περίστασιακό.

Πήρα τα βιβλία μου και ανέβηκα στην αίθουσα μελέτης που εξυμνεί τους οικοτροφούς τριών τάξεων ήτοι: Δ', Ε' και Στ' Γυμνασίου. Στον πίνακα ήταν γραμμένο το πρόγραμμα μαθημάτων της επόμενης ανά τάξη. Δεν ενοχλήθηκα να κοιτάζω τί μαθήματα είχαμε για την επομένη, επειδή η αγωνία και η αβεβαιότητα μου ήταν τόσο, που δεν ήξερα από πού να αρχίσω. Καμμία φορά, αποφάσισα να γράψω την έκθεση ιδέων που οφείλω να την επομένη. Προφανώς, θα το εθεώρησα το λιγότερο επώδυνο που θα μπορούσα να μετέλθω, ή ίσως νόμισα ότι ήμουν καλός στην έκθεση ιδέων. Κάποιος δάσκαλος μου στο παρελθόν θα το είχε πει, και εγώ εν τη απεφεία μου το επίστευσα. Πήρα λοιπόν το τετράδιο και άρχισα να γράφω χωρίς προηγούμενη στοιχειοθέτηση των γεγονότων, χωρίς περιγραμμά κείμενο, χωρίς σχεδιασμό. Το θέμα, «Έντυ-

στο ποίημά του «Στα 200 π.Χ.»². Οι ρίζες αυτής της αρχής φρονώ, ανάγονται στους Ελληνιστικούς χρόνους.

Η διαπλοκή των γεγονότων, ανάμεικτα με την υφή του μύθου και της φαντασιώσεως, ίσως χαρακτηριστεί από μερικούς σουρρεαλιστική. Ομολογώ ότι δεν φιλοδοξώ να διεκδικήσω τέτοιο χαρακτηρισμό. Είναι και αυτό μέρος της περιγραφής της ζωής των εφήβων εκείνης της εποχής στο συγκεκριμένο περιβάλλον. Αίφνης, ποιός ήταν ο Καθεστίδης και ποίαν σχέση είχε ο θάνατός του με το λεκτικό tic «τλες» του Χιωτίνη; Κανείς δεν ξέρει. Κι όμως, οι εκδοχές και οι ερμηνείες που κατά καιρούς δόθηκαν και έφθασαν και στα δικά μας τ' αυτιά, ήταν παράξενες. Κανείς μας δεν πρόλαβε τον Καθεστίδη, οι ερμηνείες όμως του συσχετισμού θανάτου του και «τλες» ήταν σουρρεαλιστικές και θύμιζαν Garcia Marquez.

Δεν θα επιμείνω άλλο σ' αυτήν την εισαγωγή, επειδή είναι πολλά εκείνα που έχω να αφηγηθώ. Καλύτερα να αφήσω τον νου να τρέξει στο παρελθόν και τον χρόνο να ξεδιπλωθεί μπροστά μου, κι ας μιλήσει αυτός την γλώσσα που καταλαβαίνουμε όλοι, εμείς που ζήσαμε στην Σκιά της Μανσούρας.

1. Καλλιόρη Γ. Γλωσσικός Αφελληνισμός. Εκδόσεις Πολύτυπο. 1984

2. Καβάφη Κ. Π. Ποιήματα. Εκδόσεις Ίκαρος. 1963

και τον άκαμπο ανταγωνισμό που πρωτανεύει στα ξένα πανεπιστήμια. Έτσι η οδύνη μου έγινε διδάγμα. Αφού η δουλειά μου και η ζωή μου είναι άμεσα συνυφασμένη με τα γράμματα, σταδιακά και χωρίς να το καταλαβαίνω, το διάβασμα μου έγινε συνήθεια και τρόπος ζωής. Δεν υπάρχει πια χρονικός φραγμός ή ώρα μελέτης. Η μελέτη είναι ανά πάσαν στιγμήν και επί παντός επιστητού, και το βιβλίο μου έγινε ο καλύτερος σύντροφός μου.

Η μελέτη τελειώσε τη βραδιά εκείνη και η κάθοδος μας στην τραπέζια για δείπνο ήταν ομαδική αλλά όχι άτακτη. Δεν θυμάμαι τί έφαγα εκείνο το βράδυ. Το συσσίτιο όμως δεν ήταν καλό.

Ανέβηκα μαζί με όλους την προκαθορισμένη ώρα στον κοιτώνα, και ακολουθούσα την ίδια ρουτίνα με όλους. Έπεσα στο κρεβάτι όταν έβρισκα τα φώτα, αλλά δεν μπόρεσα να κοιμηθώ επί πολλές ώρες. Η αβεβαιότητα με βασάνιζε και ήξερα ότι τα προβλήματα μου δεν θα ήταν ευεπίλυτα. Είχα μεγάλη έννοια αν θα μπόρεσω να σταθώ σε αξιοπρεπές επίπεδο σ' αυτή την τάξη που βρέθηκα, που είχε ένα barage αριστούχων. Όλοι Σουδανέζοι, άριστοι στα Μαθηματικά και Αρχαία, εξ' ίσου και στα Αγγλικά. Ύστερα ερχόταν μια δεύτερη κατηγορία, όμως μόλις κι αυτή μαθητών του 18. Κι εγώ να παλεύω ολόκληρο το τρίωρο μελέτης με μια μίζερη έκθεση, που δεν αξίζει και τι το ιδιαίτερο, φλουαρίσει. Η αυτοκριτική μου θα πρέπει να με βασάνισε αουενείδητα πάρα πολύ και ακόμα διερωτώμαι πώς την ανέπτυξα. Άραγε ποιός μας κάνει έτσι; Η μήπως γεννιώμαστε έτσι; Ανεξήγητο! Ας σταματήσω όμως εδώ, μου φτάνει η μίζερια της βραδιάς εκείνης. Έτσι άρχισε η ζωή μου στο σχολείο - οικοτροφείο της Μανσούρας, με αβεβαιότητα και πάρα πολλή στενοχώρια. Φαίνεται πως τότε, για πρώτη φορά γνώριζα την δυσκολία και κάτι έπρεπε να κάνω, αλλά τί; Μέχρι που να βρω την απάντηση θα πρέπει να με πήρε ο ύπνος, γιατί θυμάμαι πως με ξύπνησε η φωνή του νυχτοφύλακα που σήμαινε εγερτήριο στις 6.00 το πρωί, ανοίγοντας τον διακόπτη της λάμπας και φωτίζοντας ολόκληρο το θάλαμο.

Η αφινίδια έγερσης, σε συνδυασμό με την ψυχολογική μου κατάσταση, δημιούργησε ένα παράξενο συναισθήμα και ας μου επιτραπεί στο σημείο αυτό να παραφράσω τον Ελύτη:

«Επειδή (ο νυχτοφύλακας) δεν κάτεχε από στενοχώριες ή τέτοια, κι όπως τώχρη συνήθειο του, την ίδια πάντοτε ώρα άναβε το φως».

Τα έντυπα της Ελληνικής Μανσούρας

Η Ελληνική Μανσούρα μπορεί να μην έχει αποκτήσει ποτέ ημερήσια Ελληνική εφημερίδα, εξέδωσε όμως τρία αξιόλογα έντυπα, σύμφωνα με στοιχεία που παραθέτει στο βιβλίο του «Ο Ελληνικός Τύπος στην Αίγυπτο» ο αιμίμητος καθηγητής Ευγένιος Μιχαηλίδης. Τα έντυπα αυτά ήταν:

• «Κόπανος», Εφημερίδα σατιρική. Εκδότες: Α. Χριστοδούλου και Γιώργος Στρατής, 1903.

• «Γλαυξ», Σχολικόν Δελτίον και «Γλαυξ», πολυγραφημένο περιοδικόν φύλλον Εκπαιδευτηρίων Μανσούρας. Φύλλον αρκετά ευπρόσωπον, τετραγλωσσον (Ελληνιστί, γαλλιστί, αγγλιστί και αραβιστί). Στα εκπαιδευτήρια Μανσούρας, πολλά φύλλα, πολυγραφημένα και χειρόγραφα είδαν το φως του ήλιου. Αλλ' η «Γλαυξ» διακρίνεται όλων για την εμφάνισιν, εκλεκτικότητα ύλης και μακροζωίαν, 1931.

• «Τέχνη», Μηνιαίο φιλολογικό και καλλιτεχνικό περιοδικό. Διευθυντές: Σπύρος Κυρίτσης και Ευάγγελος Βουρλιώτης. Τεύχος Δεκεμβρίου 1398, έντυπον, ενώ τα προηγούμενα τεύχη του ήσαν πολυγραφημένα.

Απόφοιτοι του Γυμνασίου Μανσούρας

Στις 22 Ιουνίου 1997 συμπληρώθηκαν 42 χρόνια από την ημέρα που αποφοίτησε η τάξη του '55, των Ελλ. Εκπαιδευτηρίων Μανσούρας.

Αλήθεια, εσείς την θυμάστε; Αν όχι, εμείς μπορούμε να σας την υπενθυμίσουμε: Ανδριτσάκη Δέσποινα, Γεωργούλη Κων/νος, Δήμας Χρήστος, Καραντινόπουλος Χρ., Μανουσάκης Κων/νος, Μαυρολέων Νικόλαος, Παγκάλου Μαρία, Σαββίδης Στυλιανός, Βαβούλη Ιφιγένεια, Γκατ Μαρία - Αικατερίνη, Ιατρίδου Ευγενία, Κασσιάκος Κίμων, Μαρκοπούλου Φωτεινή, Νανοπούλου Ειρήνη, Παπαδάκης Μάριος, Σμυρνοιώδης Μίνως, Γεωργιάδου Ελπίς, Δήμας Πέτρος, Καμπαξής Γεώργιος, Κόντης Ευθύμιος, Μαρτοέκης Ιωάννης, Οικονόμου Ζωή, Ποριαζή Πηνελόπη, Χατζηνικόλας Χαρόλαμπος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΜΑΥΡΟΛΕΩΝ

Μανσούρα: Η πρωτεύουσα της Δακαχλίας

Μανσούρα (ή τ.ε. Νικήτρια). Πόλις της Κάτω Αιγύπτου εν τω Δέλτα του Νείλου, πρωτεύουσα του νομού Δακαχλίας επί της δεξιάς όχθης του ηηλουσιακού βραχίονος (της Δαμιέτης) του Νείλου. Κάτοικοι 50.000 περίπου. Κείται επί των σιδηροδρομικών γραμμών Καΐρου - Δαμιέτης και Παλαιστίνης. Έχει μεγάλα υφαντουργεία και άλλα εργοστάσια και είναι το κύριον εμπόριον των προϊόντων του Δέλτα και προ πάντων του βάμβακος. Εκτός της σιδηροδρομικής γραμμής συγκοινωνεί μετά του Καΐρου και δια των διαπλεόντων τον Νείλον ατμοπλοίων. Παρά την Μ. επί της εποχής των σταυροφοριών, ηττηθείς τω 1250 ο βασιλεύς της Γαλλίας Λουδοβίκος Θ' ηχημαλωτίσθη, αφέθη δε εΐτα ελεύθερος αντί αδρών λύτρων και άλλων παραχωρήσεων. Η ενταύθα Ελληνική Κοινότης συντηρεί εκκλησίαν και αξιόλογα Εκπαιδευτήρια.

Από την εγκυκλοπαίδεια «Ελευθεροδράκη», 1928.

Η Ελληνική Μανσούρα χθες και σήμερα

Η πρωτοβουλία του Συλλόγου Αποφοιτών Μανσούρας σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Αιγυπτιωτών της Αθήνας να τιμήσουν την άλλοτε ακμάζουσα Παροικία μας ξυπνάει μνήμες χρόνων μοναδικών, γεμάτων λάμψη, που προσδίδουν και το μέγεθος ενός μεγαλείου: του Ελληνικού.

Του Αναστάση Περάκη

Βάθθηκε και να πρωτοτυπήσει, με το ανέβασμα, του θεατρικού έργου «Ελληνική Μανσούρα».

Σκηνοθέτης: Ντίνος Βασιλικός

Βοηθός Σκηνοθέτη: Φίλιππος Κοσσένας

Σκηνογράφος: Αλέξανδρος Περάκης

Κοστούμια: Φαίδωνας Γεωργιάδης

Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Φωτεινή Ζερβούδη

Σεναριογράφος: Όχι ένας, αλλά ΟΛΟΙ εμείς οι Έλληνες Αιγυπτιώτες από τη Μανσούρα, που είμαστε και οι πρωταγωνιστές του, μιας και σε τούτο το θεατρικό με τόσους πρωταγωνιστές, δε χρειάστηκαν ούτε δευτερευονιστές, μα ούτε και κομπάρσοι. Δε χρειάζεται και ιδιαίτερη σκηνή. Ο χώρος αυτός αρκεί.

Αυλαία! Φώτα! Πάμε!

Βρισκόμαστε στο πρώτο μισό του 13ου αιώνα, όταν μεταξύ Καΐρου και Ρας Ελ Μπάρ, ιδρύεται η πόλη Μανσούρα. Η ονομασία αυτή που σημαίνει «ΝΙΚΗΤΡΙΑ» της δόθηκε για να θυμίζει τη νίκη των Αράβων, κατά των Γάλλων σταυροφόρων του Λουδοβίκου του 9ου.

Έλληνες της Δαμασκού ζούσαν εκεί μαζί με κόπτες από το 1717, σύμφωνα, με τη γραπτή μαρτυρία, ενός ιεραπόστολου από την Αίγυπτο.

Στη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης, μεταφέρονται στην Αίγυπτο χιλιάδες Έλληνες, αιχμάλωτοι του IBRAHIM μετά το πέρασμά του από την Πελοπόννησο.

Λίγο αργότερα, κατόπιν παρακλήσεως του Κυβερνήτη της Ελλάδος, Ιωάννη Καπποδιστρια, και επεμβάσεως του Άγγλου στρατάρχη Κοδριγκτών, κατορθώθηκε η εξαγορά και η απελευθέρωσή τους.

Πολλοί απ' αυτούς, επέλεξαν την πόλη της Μανσούρας, για μόνιμη εγκατάσταση ως ελεύθεροι πλέον. Σε τούτους τους ελευθερωμένους Έλληνες, προστέθηκαν αργότερα, πολλές χιλιάδες μετανάστες από την ελεύθερη και την υπόδουλη ακόμη Ελλάδα, οι οποίοι, έρχονταν να βρουν την τύχη τους, και να καλυτερέψουν τους όρους της ζωής τους.

Σε κάθε πόλη, όπου βρισκόταν πάνω από 10 οικογένειες, ιδρύετο σχολείο και εκκλησία, με την υποστήριξη του Πατριάρχη, κι αργότερα γίνονταν κοινότητες, αναγνωρισμένες με βασιλικά διατάγματα.

Έτσι, το 1860, ιδρύεται ο Ιερός Ναός του Αθανασίου και Κυρίλλου, δαπάνη του Αγιοτάτου, Ορθόδοξου, και των εν Ρωσία και Αιγυπτιωτών ευσεβών συνδρομητών.

Η Ελληνική Κοινότητα της Μανσούρας ιδρύεται επίσημα το έτος 1893. Το Φεβρουάριο του ίδιου χρόνου, δεκαπενταμελής επιτροπή, παρουσιάζει τον κοινοτικό κανονισμό και στη συνέχεια, τον επόμενο μήνα, η πρώτη κοινοτική επιτροπή, αναλαμβάνει καθήκοντα. Εσωτερικές διαμάχες οδηγούν σε εκλογές, οι οποίες καταλήγουν, στην επικράτηση του Αλέξανδρου Ράλλη, στο αξίωμα του προέδρου, και του Ιωάννη Γρηγορίου στη θέση του αντιπροέδρου.

Η επόμενη σκηνή, δικαιωματικά ανήκει στα πρόσωπα εκείνα, τα οποία με το πέρα-

Η Πρόεδρος της Φιλοπτώχου Κα Δ. Σιφνιώτη και η σύζυγος του Προέδρου της Ελλ. Κοινότητας κ. Β. Ραντοπούλου με Αιγύπτιους προσκεκλημένους σε χοροεσπερίδα του Σωματίου

Φιλόπτωχος Αδελφότης Ελληνίδων Κυρίων

Ιδιαίτερα σημαντική για την Ελληνική Παροικία της πόλης υπήρξε η δράση της Φιλοπτώχου. Σχεδόν μισό αιώνα φιλανθρωπίας και αλληλεγγύης προσέφεραν οι Ελληνίδες της Μανσούρας, τόσο προπολεμικά όσο και μεταπολεμικά μέχρι τη τέλη του 1965, όπως μας εξιστόρησε η Κα Δέσποινα Σιφνιώτου που πρόσφερε αθόρυβα, διατελώντας μέλος του σωματίου για μια 20ετία και Πρόεδρός του τα τελευταία 12 χρόνια.

Τα πρώτα χρόνια Πρόεδροι διετέλεσαν οι Σαμαροπούλου, Κινδυνέκου και Ζερβούδη, πλαισιωμένες πάντοτε από αξιόλογες συνεργάτιδες.

Με έσοδα από τις τακτικές και έκτακτες συνδρομές των Παροίκων, τα έσοδα του επίσιου κοροού που γίνονταν παραμονή Χριστουγέννων στην Ελληνική Λέσχη καθώς και από το «τριανταφυλλάκι της Μεγάλης Παρασκευής», παρείχαν το καλύτερο δυνατό. Κυρίως όμως προσέφεραν την αγάπη και την συντροφιά στους ανήμπορους που υπήρξαν εποχές που αριθμούσαν και 50 οικογένειες.

Η Φιλόπτωχος με την αθόρυβη προσφορά της ανεδείκνυε την ανθρωπινή και χριστιανική ψυχή των Παροίκων της Μανσούρας.

- Αλεξάνδρε Ράλλη, (Επί της προεδρίας σου, γίνεται και ο διορισμός του πρώτου υποπρόξενου στη Μανσούρα, Αντώνιου Σαχτούρη, το 1902, με τη συμβολή του οποίου, η όψη της ελληνικής παροικίας αλλάζει ριζικά, αφού πλέον, τώρα αριθμεί μέγα αριθμό εύπορων Ελλήνων)
- Ιωάννη Γρηγορίου, (ανακαίνιζεις με προσωπική σου δαπάνη, το 1896, τον Ιερό Ναό του Αθανασίου και Κυρίλλου, συντάσεις καταστατικό, συγκαλείς κανονικά Γενικές Συνελεύσεις, κρατούνται τα πρώτα πρακτικά. Η Κοινότητα αναδιοργανώνεται)
- Αριστείδη Παπαγιαννόπουλε, (Αντιμετωπίζεις προβλήματα, γιατί η λειτουργία της Κοινότητας βρίσκεται σε αδιέξοδο, λόγω εσωτερικών διαφωνιών. Επιτελείς (2) φορές πρόεδρος της Κοινότητας, και τιμάσαι ως επίτιμο μέλος της).
- Νικόλαε Ηλιόπουλε
- Παναγιώτη Σερεμέτη
- Ιωάννη Γουριώτη
- Αριστείδη Παπαδάκη
- Νικήτα Βλαβιανέ
- Δημήτριο Ανδριτσάκη

- Ρήγα Νανόπουλε
- Ζαχαρία Πικραμένε
- Ανδρέα Καμπούρη
- Κωνσταντίνε Κωσταλία
- Μιχαήλ Ραντόπουλε
- Παναγιώτη Γερασίμου

- Γεώργιο Γρηγορίου, καθώς και ο εκάστοτε Πρόξενος της Ελλάδας στην Μανσούρα, οι οποίοι τιμηθήκατε ως επίτιμοι Πρόεδροι της Κοινότητας.
- Κι εσύ Ιωάννη Χιωτίνη, που τιμήθηκες ως επίτιμο μέλος της Ελληνικής Κοινότητας Μανσούρας, και υπήρξες ο κύριος μοχλός, ο εμπνευστής, ο διοργανωτής, και ο διευθυντής της λειτουργίας ενός μεγάλου έργου που ακούει στο όνομα, Ελληνικά Εκπαιδευτήρια Μανσούρας - Οικοτροφείο.
- Ο Ελληνισμός της Παροικίας Μανσούρας, αριθμείται πλέον σε χιλιάδες. Η ύπαρξη της ελληνικής κοινότητας είναι παρούσα, δυναμική, έτοιμη να στηρίξει τα μέλη της και τα παιδιά τους. Με αφοσίωση και επιμέλεια, ανταποκρίνεται στην εκπλήρωση των κύριων και επιμέρους σκοπών της ίδρυσής της.
- Συντήρηση των Ελληνικών

Οικοτροφείων, που χάρη σ' αυτά η φήμη των ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Μανσούρας απλώνεται σ' όλη την Αφρική, την εγγύς Ανατολή κι Ελλάδα, επιτελώντας σπουδαίο εθνικό σκοπό μια και παρέχει στέγη - τροφή - καλλιέργεια και μόρφωση.

• Μισθοδοσία των εκπαιδευτικών που διδάσκουν στα σχολεία της Μανσούρας μέχρις ότου η μισθοδοσία τους γίνεται μέλημα του Ελληνικού Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

• Συντήρηση εκκλησίας Αθανασίου και Κυρίλλου (πληρωμή ιερέων, νεοκόρου).

• Συντήρηση ελληνορθόδοξου νεκροταφείου, ταφή απόρων.

• Υλική και ηθική στήριξη των άπορων οικογενειών μέσω της φιλοπτώχου, της οποίας η δράση ήταν ζωτικής σημασίας για τους έχοντες ανάγκη κι όχι μόνο.

Κατά τη διάρκεια της πορείας της, μεγάλα ονόματα κοινοτικών σηματοδούν την ακμή, την πνευματική ανάταση των Ελλήνων της Μανσούρας με την υλική στήριξή τους.

Το 1904 με δωρεά του κοινοτικού Ιωάννη Δήμα, χτίζεται η Δημαία Σχολή. Το Γρηγόρειο Γυμνάσιο, το οποίο αναγνωρίστηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση το 1931 ως ισότιμο προς των εν Ελλάδι, φέρει το όνομα των κοινοτικών δωρητών Ιωάννη και Γεωργίου Γρηγορίου. Το όνομα του Παναγιώτη Σερεμέτη, δίνεται στον εξωτερικό χώρο του Γρηγορείου Σχολείου, γνωστός ως «Σερεμέτιος Κήπος».

Η κοινοτική άνοδος συνεχίζεται αλλά τα γεγονότα του πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου επηρεάζουν την Ελληνική παροικία.

Το 1920, η Μανσούρα γίνεται έδρα των Μικτών Δικαστηρίων της περιφέρειας, όπου εργάζονται αρκετοί διαπρεπείς Έλληνες, δικαστές και δικηγόροι. Το γεγονός αυτό δίνει την ευκαιρία να αποκτήσει, ένα πολυεθνές και πνευματικό κοινό, που συμβάλλει στην κοινωνική ανάδειξη της Ελληνικής Παροικίας. Μετά το 1920, η κοινότητα ανασυγκροτείται, και στοχεύει στο μεσορράνημά της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο για να αποκτήσει μόνιμους πόρους, για την κάλυψη των αυξανόμενων δραστηριοτήτων, και κυρίως των εξόδων του σχολείου και του οικοτροφείου, αποφασίζει το 1930, να ανεγείρει τον κινηματογράφο Eden Palace, σε οικόπεδο αγορασμένο από το Πατριαρχείο, με δάνειο του ποσού των 6.000 λιρών, από την γνωστή

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 6η σελ.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ & ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Η ΟΜΕΣΣΟΝ ΔΙΑΘΕΤΕΙ

- ♦ Πείρα
- ♦ Σύγχρονη Οργάνωση
- ♦ Φερεγγυότητα

Η ΟΜΕΣΣΟΝ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΙ

ΓΡΗΓΟΡΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ

ΟΜΕΣΣΟΝ

Ντ. Βασιλικός - Φιλ. Κοσσένας

Αχαρνών 282, 112 53, Αθήνα. Τηλ.: 85.63.000, Fax: 85 61 114

Η Ελληνική Μανσούρα χθες και σήμερα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 5η σελ.

τράπεζα (Barclays Bank), το οποίο θα εξοφλούσε από τα εισοδήματα του κινηματογράφου.

Ωστόσο, το δάνειο εξοφλείται με δωρεά του Γ. Χριστοδούλου, ύστερα από πρωτοβουλία του τότε προέδρου Γουριώτη. Το 1937 αποφασίζεται για τον ίδιο σκοπό, η ανέγερση 17 μαγαζιών, ενός θερινού κινηματογράφου, και των εγκαταστάσεων της εταιρείας Coca Cola, στον χώρο που επρόκειτο να χτιστεί το σχολείο παλαιότερα (το 1925).

Το 1953, επί προεδρίας του Πικραμένου, αποφασίζεται η ανέγερση πενταώροφης πολυκατοικίας, η οποία τελικά δεν θα είχε πραγματοποιηθεί, αν η παροικία δεν βοηθούσε με χρηματοδοτούμενα παροικιακά δάνεια, που εξοφλείται μετά από 3 - 4 χρόνια, με τα έσοδα της πολυκατοικίας.

Εκτός από την ανέγερση της πολυκατοικίας, επεκτείνεται η Κοινότητα κάποια ακίνητα, καθώς και την πτέρυγα του οικοτροφείου.

Τα πρώτα σημάδια της παρακμής της Κοινότητας αρχίζουν να διαφαίνονται καθαρά από το 1960. Ο ρυθμός επαναπατριζόμενων εντείνεται, με αποτέλεσμα να μειώνονται τα έσοδα της Κοινότητας.

Σ' αυτή τη δύσκολη στιγμή, πρέπει να βρεθούν πρόσθετοι πόροι, για να αντιμετωπιστεί η Κοινότητα τα έξοδά της. Στην αρχή απευθύνεται στο Ελληνικό κράτος που την υποστηρίζει, αλλά τα επιδόματα είναι ανεπαρκή για τις ανάγκες.

Έτσι αργότερα η λύση του προβλήματος αντιμετωπίζεται με πωλήσεις ακινήτων. Το Ελληνικό Προξενείο, αν και υποσχέθηκε την καταβολή χρηματικού ποσού, για την κάλυψη των εξόδων των μαθητών που στεγάζονται στο οικοτροφείο, τελικά δεν τηρεί την υπόσχεσή του.

Το μόνο που πραγματοποιείται είναι η μισθοδοσία των αποσπασμένων, από το Ελληνικό Δημόσιο, καθηγητών καθώς και η αποστολή των σχολικών βιβλίων.

Παρόλες τις προσπάθειες το αποτέλεσμα είναι μοιραίο.

Η τελευταία σημαντική και

ταυτόχρονα αναγκαία απόφαση, που έλαβε το Διοικητικό Συμβούλιο της Κοινότητας, στις 15 Ιουνίου του 1986, και ημέρα Κυριακή, μετά από ημερήσια συνελεύση, ήταν η ενσωμάτωση της Κοινότητας με αυτήν της Αλεξάνδρειας, όπως προέβλεπε το καταστατικό.

Για να διευθετηθεί το ζήτημα της ενσωμάτωσης, το Διοικητικό Συμβούλιο, ζητά τη μεσολάβηση της Ελληνικής Πρεσβείας του Καΐρου. Τελικά, διατυπώνει πρόταση που προέβλεπε:

1) Να δωρηθεί στο Αιγυπτιακό κράτος το σχολικό συγκρότημα, και μια αυλή γύρω στα 3.000 μέτρα.

2) Τα υπόλοιπα 10 στρέμματα να πουληθούν προς 1.200.000 λίρες.

Η παράδοση της Κοινοτικής περιουσίας, γίνεται στις 31 Μαΐου του 1987, με την επίβλεψη του Αιγυπτιακού Υπουργείου Πρόνοιας. Παρόλα αυτά, διατηρείται παρόρμημα της Ελληνικής Κοινότητας Μανσούρας στο χώρο της στέγασής της.

Πρόσφατο χαστούκι, η προηγμένη κλοπή του Ιερού Ναού Αθανασίου και Κυρίλλου από αγνώστους. Με δικές μου ενέργειες, και σε συντονισμό με τις τοπικές αρχές, ανέθεσα στο Γενικό Προξενείο Καΐρου, και στην Κοινότητα Αλεξάνδρειας, να επιληφθούν του θέματος.

Όπως καταλαβαίνει κανείς, η σκηνή του θεάτρου, έχει αρχίσει να αδειάζει σιγά σιγά, και το 1955 οι περισσότεροι, επαναπατριστήκατε σωριδόν στην Ελλάδα. Ακολούθησαν κι άλλοι, κι άλλοι τα χρόνια που ήρθαν. Κοιτάζω γύρω μου. Είμαι μόνος πάνω στη σκηνή. Εγώ. Ο αφηγητής. Ο Αναστάσιος Περάκης του Νικολάου, που βρίσκομαι ακόμα στη Μανσούρα, κρατώντας ΜΟΝΟΣ ΠΙΑ, γερά στο νου και την καρδιά μου, το μεγαλύτερο, την ακμή, την παρακμή της μανσουριανής ζωής. Διατηρώ όμως ακόμα την Ελληνική Λέσχη Μανσούρας, προσπαθώντας να προστατέψω, την τελευταία ελληνική γωνιά στη Μανσούρα, στο εσωτερικό της Αιγύπτου, αποφεύγοντας να υποσταλεί η ελληνική μας σημαία.

ΑΥΛΑΙΑ!!!

Σχολικοί αγώνες, 1960

Η δική μας μικρή ιστορία

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 3η σελ.

ντάρι των νικητών και τέσσερις φορές ακούστηκε ο Εθνικός μας Ύμνος στα πέρατα της Οικουμένης. Θυμάστε μήπως κανένα άλλο γεγονός που να το γιόρτασε το Πανελλήνιο τόσο καθολικά; Σίγουρα αξίζουν κάθε τιμή και δόξα και αναμνήματα έγραψαν μια χρυσή σελίδα στην ιστορία του Ελληνικού Αθλητισμού.

Από εκείνη την παρέα των 15 μαθητών, έχουμε μείνει λιγότεροι από τους μισούς. Για τόσο ακόμα. Έτσι έστω και λίγο αργά - μετά από 57 ολόκληρα χρόνια - ως μάθουν τα παι-

διά της Μανσούρας τη «Δική μας Μικρή Ιστορία» από τις τόσο συναρπαστικές μέρες των μαθητικών μας χρόνων.

Να που βρέθηκε και ο τίτλος της ιστορίας μου - που ελπίζω να σας άρεσε - τουλάχιστον ξαναζήσαμε μαζί λίγο από τα αξέχαστα μαθητικά μας χρόνια, λίγη προπολεμική Μανσούρα όμως τόσο βαθειά χαρμυμένη στη μνήμη μας που δεν μπορώ να ούτε θέλω να ξεχάσω.

* Ο Γιάννης Πιζάνης που άφησε τα εγκόσμια τον Αύγουστο '97 χρημάτιση Πρόεδρος των Αιγυπτιακών Κηφισιάς.

Εκδρομή στο «πέταλο» των Εκπαιδευτηρίων μας

Του Οικονομολόγου Ντίνου Βασιλικού,
Προέδρου του Συλλόγου Αποφοίτων
Γυμνασίου Μανσούρας

Το πρώτο σχολείο Αιγυπτιακό

Η πρώτη «καράκα» των Εκπαιδευτηρίων Μανσούρας

Σαββατόβραδο, στο τέλος του χειμώνα, στην αρχή της άνοιξης του '66. Καιρός γλυκός, φεγγαρόφωτο, το ποδοσφαιρικό μάτς για το πρωτάθλημα των τάξεων έχει λήξει νωρίς τ' απόγευμα δίχως εκπλήξεις.

Οι πρόσοκοποι τέλειωσαν τη σαββατιάτικη τακτική τους συνάντηση.

Ο μανσουριανός μαθητής έχουν πάει ήδη σπίτι τους και ετοιμάζονται να διασκεδάσουν «ελεύθερα» το βράδυ τους.

Τα κορίτσια από νωρίς το μεσημέρι έχουν απομονωθεί στο δικό τους οικοτροφείο, στο κέντρο της πόλης.

Οι καθηγητές όπου φύγει - φύγει, να ξεσκάνουν στην πόλη της Μανσούρας. Κάποιοι πάνε μέχρι το Καΐρο ή την Αλεξάνδρεια για το Σαββατοκύριακό τους.

Στην αυλή του σχολείου, μόνοι οι οικότροφοι, προσπαθούν να φάνε την ώρα τους μέχρι την ώρα του δείπνου, και ν' ανέβουν στους θαλάμους του 2ου ορόφου. Μαζί τους βολτάρουν στον κήπο και την αυλή του σχολείου οι δύο επιμελητές.

Μαζί με τον φίλο και συμπαθή μου, τον Γιώργο, φέρνουμε βόλτες γύρω από το σχολείο. Συζητάμε το απογευματινό μάτς, ετοιμάζουμε τη δίφυλλη αθλητική μας εβδομαδιαία εφημερίδα, την περιγραφή του αγώνα, την κριτική και τη βαθμολογία των παικτών και οπωσδήποτε το σκίτσος του ωραιότερου γκολ, στα πρότυπα της «ΟΜΑΔΑΣ» που εκδίδεται στην Αθήνα τα χρόνια εκείνα.

Σε μια από τις πάμπολλες στροφές που κάναμε, κάτι περίεργο μας φάνηκε ότι γινόταν μέσα στη τάξη της Β' Γυμνασίου. Ένας μεγαλύτερος που στεκόταν λίγα μέτρα μπροστά μας, μας πρόλαβε. «Μπείτε μέσα», μας πρότρεψε. Κλείσαμε γρήγορα την πόρτα πίσω μας. Στο βαθύ σκοτάδι, δεν δυσκολευτήκαμε να διακρίνουμε πως τα τζάμια της πίσω πλευράς που βλέπει στη μάντρα του σχολείου, έλειπαν.

Φυσική συνέχεια, να πηδήξουμε από την πίσω πλευρά έξω. Κάμποσοι από τους οικότροφους ήταν εκεί. Ηδη όλα τα παραθυρόφυλλα του ισόγειου είχαν ξηλωθεί κι ήταν ακουμπισμένα στη μάντρα. Από τις αίθουσες του 1ου ορόφου, τις τάξεις του Δημοτικού, κάποιοι άλλοι ξεμοντάριζαν, και με προσοχή κρεμασμένοι, άφηναν στα χέρια των από κάτω, τα τελευταία κομμάτια.

Τώρα ξεκινάει η επόμενη φάση του εγχειρήματος. Δυο - δυο, ένας μπροστά κι ο άλλος πίσω, κουβάλαγαν ένα παραθυρόφυλλο τρέχοντας μέχρι την άκρη του κτιρίου, στη πλευρά που ήταν κοντά στο ποδοσφαιρικό γήπεδο.

Χωρίς λόγια, πήραμε το δικό μας κομμάτι. Δεν ρωτήσαμε γιατί, δεν έπαιρνε ο χρόνος. Ο τσιλιαδόρος, πήρε το σήμα από τον άλλο που ήταν ακροβολισμένος στο κέντρο του γηπέδου ότι το πεδίο ήταν ελεύθερο. Οι επιμελητές ήταν εκτός οπτικού πεδίου. Η εντολή σύντομη

«Εκδρομή στο πέταλο»

Το «πέταλο» ήταν ένα πέτρινο ημικύκλιο με τρεις σειρές κερκίδες, ένα μοίωμα αρχαίου Ελληνικού Θεάτρου. Εκεί ορισμένοι καθηγητές μας πήγαιναν, αραιά και που, εκδρομή εν ώρα μαθήματος για να μας μιήσουν στη διδασκαλική περιπατητική μέθοδο που εφαρμόσε ο Σωκράτης.

Με την ψυχή στο στόμα, το κεφάλι καρφωμένο μπροστά στον προορισμό μας, και το βήμα ταχύ, τοίχο - τοίχο, διατρέξαμε όλο το πλάτος του γηπέδου φτάνοντας στην άλ-

λη άκρη, τη γωνιά του οικοπέδου, στο πέταλο. Με ανακούφιση ξαπλώναμε το παραθυρόφυλλο στο έδαφος, να βλέπει στον ξάστερο ουρανό της Μανσούρας, και φεύγαμε.

Η τελευταία φάση, οργανώθηκε λίγη ώρα πριν το βραδυνό φαγητό.

Δύο επιλεγμένοι καμικάζι, τύλιξαν τα πόδια τους με σακιά, χώνοντάς τα μέχρι τα γόνατα. Οι άλλοι, καμιά 10αριά, στηθήκαμε στη γωνιά του γηπέδου, λίγο πιο κει από το χώρο της Α' Γυμνασίου. Με το σύνθημα, ξεκίνησε το τραγούδι. Φωνές δυνατές, ίσως άγριες, αλλά γεμάτες πάθος. Τραγούδι ζωντανό, με τέμπο, εμβρατήρια. Οι δυο καμικάζι έφυγαν με φόρα για το πέταλο, χωρίς ανάσα, δίχως διακοπή πέρασαν απ' όλα τα αραδιασμένα παραθυρόφυλλα, μη αφήνοντας ούτε ένα τζάμι σώο. Κάτω από τις φωνές της χορωδίας, ο θόρυβος από το σπάσιμο των τζαμιών δεν έφτασε στην αυλή και τον κήπο, εκεί που βρίσκονταν οι υπόλοιποι ανυποψίαστοι οικότροφοι και οι επιμελητές.

Η αποστολή τελείωσε. Η ομάδα διαλύθηκε. Το υπόλοιπο Σαββατόβραδο θα κύλαγε με τον συνηθισμένο τρόπο. Φαγητό, μπάνιο και μετά στους θαλάμους να διασκεδάσουμε. Το τραγούδι του Πάνου Γαβαλά, η φωνή του Στέλιου Καζαντζίδα και η υπόσχεση της Πόλυ Πάνου «στης μάνας μου το γάλα, στ' ορκίζομαι φως μου, εσύ είσαι ο άνθρωπός μου».

Σχεδόν κάθε Σαββατόβραδο γινόταν και κάποια χοντρή πλάκα.

Λίγους μήνες πριν, ήταν μεσάνυχτα, όταν η καμπίνα του σχολείου, το κουδούνι, άρχισε να κτυπά δαιμονισμένα.

«Αφρίτ, αφρίτ» (ο διάβολος) φώναζε αναστατωμένος ο νυκτοφύλακας τρέχοντας σα δαιμονισμένος με τα χέρια ψηλά. Ήταν τα παλαιόπαιδα του οικοτροφείου που 'χαν δώσει την καμπίνα μ' ένα μακρύ λεπτό σπάγγο και την τράβαγαν από το θάλαμο του οικοτροφείου.

Το Αρχείο της Μανσούρας

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελ.

ή κάποιοι προφορικές μαρτυρίες συγγενών, φίλων κ.ά. Τα κείμενα αυτά θα μπορούσαν να γίνουν αντικείμενο επεξεργασίας από επιτροπή μελών ιστορικών - λογοτεχνών και να αποτελέσουν βάση για την έκδοση ειδικού τόμου με την φροντίδα και υπό την αιγίδα του Συλλόγου.

Τέλος, θεωρώ ότι το βραβείο που το Δ.Σ. αποφάσισε πρόσφατα να δίνεται σε εργασίες με αντικείμενο την Μανσούρα και την ιστορία της θα έπρεπε να ονομάζεται «Βραβείο Μανσούρας» και μόνον. Κάθε άλλος ονομαστικός προσδιορισμός είναι περιττός, αν δεν το μειώνει.

Το βλέμμα άγριο, το φρύδι τραβηγμένο ψηλά, τα χέρια πιασμένα στη πλάτη. Χωρίς περιστροφές, με φωνή βροντερή ρώτησε «Ποιοι τό 'καναν;».

Οι οικότροφοι από κάτω βουβοί, κοιτάζαν ψηλά στον εξώστη, ποιος ξέρει τι σκεπτόταν ο καθένας.

Κανένας δεν μίλησε. Ούτε αναπνοή δεν ακούστηκε.

Είναι προφανές πως κάποιος - λίγοι ίσως - κάτι ήξεραν για την αιτία. Είναι σίγουρο πως κάποιος το 'χαν οργανώσει. Όμως οι 20 - 30 που δούλεψαν σ' αυτή την ανταρσία δεν είχαν αρχηγό, δεν ήταν όλοι ολοκληρωμένοι σε ομάδα.

Τώρα όμως, αυτή την κρίσιμη ώρα, λειτουργήσαν σα μια πειθαρχημένη ταξιαρχία μια ορκισμένη φιλική εταιρεία.

Το ερώτημα πιο σκληρό ήχησε ξανά «Ποιοι τό 'καναν;».

Απάντηση καμμία. Οι πιο πολλοί δεν γνώριζαν καν ποιο έκαναν, τί έκαναν.

Ο Διευθυντής φώναξε να ανέβει μπροστά του ένας από τους συνήθεις ταραξίες. Τώρα η ερώτηση απευθύνθηκε σ' αυτόν «Ποιοι τό 'καναν;».

Στο ανέκφραστο και αμίλητο πρόσωπό του άστραφταν 3 οδυνηρά χαστούκια. «Τετάρτη, Πέμπτη και Εκπτ Γυμνασίου, μια εβδομάδα αποβολή. Μπορείτε να πάτε σπίτι σας».

Χωρίς χρονοτριβή, χωρίς περιστροφή, χωρίς σχέδιο, όλοι σχεδόν διαβήκαμε το προπύλαινο του σχολείου. Πίσω έμειναν να κλειστούν για μια εβδομάδα στους 4 τοίχους του οικοτροφείου, όσοι ήταν από πολύ μακριά, Σουδάν, Ασουάν, Σουεζ.

Στο δρόμο έπεσε η ιδέα να πάμε στον Ροντόπουλο. Εκεί θα βρίσκαμε τον Πρόεδρο ή κάποιον Κοινοτικό, να του πούμε τα νέα.

Τότε έγινε. Βρέθηκε κάποιος εκπρόσωπος της Κοινότητας, έμαθε τα της αποβολής.

Δεν μείναμε παρά ελάχιστα εκεί. Τροχάδην στο σταθμό του τριανού. Πόση αγωνία περάσαμε μέχρι να έρθει η ώρα της αναχώρησης. Και τι ανακούφιση ξαλάφρωσε την ψυχή μας, την καρδιά μας, όταν πλέον το τριάνο κύλησε στις ράγες.

Η ιστορία αυτή είχε ίσως ξεχωριστή σημασία για το σχολείο μας. Για ορισμένα μέλη της ομάδας δράσης ήταν ένα παιδικό παιχνίδι και γι' άλλους ένα εφθρικό τόλμημα. Για όλους όμως ήταν μια ξεχωριστή και αξέχαστη «Εκδρομή στο πέταλο».

Η εβδομάδα κύλησε. Τα χρόνια πέρασαν. Ο Ελληνισμός στην Αίγυπτο, στη Μανσούρα, μειώνεται δραματικά από τις αρχές της δεκαετίας του '60. Το σχολείο λειτουργεί μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '80.

Σχεδόν 20 χρόνια μετά από εκείνη την ανταρσία η ιστορία των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων της Μανσούρας έκλεινε.

Τι σήμαινε άραγε για τη λαμπρή και μακρόχρονη ιστορία του σχολείου μας εκείνο το επεισόδιο; Ίσως σηματοδοτούσε μια σημαντική στροφή, στα καθιερωμένα της μέχρι πρότεινος «αυστηρών αρχών» Χιτωνίου Περιόδια.

Ίσως άνοιγε την αυλαία της εκσυγχρονιστικής παιδαγωγικής αντίληψης της Εποχής.

Ίσως οδηγούσε στη τελική ευθεία της πορείας της Ελληνικής Παρουσίας στην πόλη. Για τον καθένα όμως από εμάς, τους έφηβους της δεκαετίας του '60 ήταν μια σκληρή διαμαρτυρία, μια προσωπική επανάσταση, μια επίδραση του φοιτητικού κινήματος που κόχλαζε στην Ευρώπη.

Μια εμπειρία που θα μένει βαθειά χαραγμένη στη μνήμη μας. Μαζί με το σχολείο μας.

Η Χιωτίνειος υποτροφία

Η θέσπιση αυτού του βραβείου στους νέους και νέες, παιδιά και εγγόνια των μελών του συλλόγου μας, ξεκίνησε την περίοδο 1990 - 91.

Στόχος ήταν διπλός. Η απονομή τιμής στο Ιωάννη Χιωτίνη, τον άνθρωπο που σφράγισε με τη μακρόχρονη προσφορά του, τα Ελληνικά Εκπαιδευτήρια Μανσούρας. Από το 1926 - πρώτη χρονιά λειτουργία τους - μέχρι το 1962 ο Ι. Χιωτίνης, διέυθυνε το σχολείο και το οικοτροφείο με το δικό του τρόπο. Πειθαρχία, σεβασμό στα Ελληνικά ιδεώδη, παιδεία.

Ο δεύτερος στόχος είναι η προσέγγιση και προσέλκυση των Μανσουριανών από γονείς και μεταλαμπάδευση σε αυτούς της πολιτιστικής ιστορίας μας.

Μέχρι τώρα έχουν τιμηθεί με το βραβείο και επαίνους οι πιο κάτω:

Από την απονομή της Χιωτίνειου υποτροφίας 1996. Το Δ.Σ. με τους δύο βραβευόμενους. Από αριστερά: Ντ. Βασιλικός - πρόεδρος, Σαράν Όλγα, Καραγεωργής Μιχάλης, Κοσσένας Φίλιππος - σύμβουλος, Φωτ. Ζερβούδη - αντιπρόεδρος, Φ. Γεωργιάδης - γραμματέας και Αλ. Περάκης - Ταμίας

1990 - 91	Τσακοτέλης Αντώνης, Μπαϊρακτάρη Σταυρούλα, Μπεβεράτου Ευαγγελία	1996 - 97	Σαράν Όλγα, Καραγεωργής Μιχάλης
1991 - 92	Διανέλος Μάριος, Μουλάς Μαθαίος	1997 - 98	Υποψήφιοι για βράβευση είναι οι:
1992 - 93	Συμεωνίδου Ελένη, Μαργέτης Μιλτιάδης, Ζήφος Κων/νος, Λιάλιος Σπύρος, Θεοδωράτος Γεράσιμος, Ραντοπούλου Αγγελική		Ιωάννης Παπουτσής, Μαρία Τσελίου, Αικατερίνη Κουετιά, Παύλος Κεφαλάκης, Δέσποινα Μπεβεράτου, Μαρία Καλοφώνου

Οι νεόνυμφοι Χάρης και Τζοβάννα μεταξύ των γονιών τους (από αριστερά) Νάσου και Βάσως Τσόχα - Μάρθα και Γιώργου Τάντρου

Μανσουριανά ζευγάρια

Τον Ιούνιο 1997, ένας ξεχωριστός γάμος έγινε. Δύο νέοι, παιδιά που οι γονείς τους ήταν όλοι Μανσουριανοί, ενώθηκαν διά γάμου στην εκκλησία του Αγίου Ελευθερίου Αχαρνών.

Πρόκειται για τον Χάρη Τσόχα του Νάσου και της Βάσως Κωστάλου και την Τζοβάννα Τάντρου του Γιώργου και της Μάρθας Γιαννακούλη.

Με την ευκαιρία, προσπαθήσαμε να θυμηθούμε και να καταγράψουμε τους γάμους που έγιναν όλα τα πίσω χρόνια, μεταξύ νέων που έζησαν

κάποια χρόνια στη Μανσούρα.

Είναι αρκετά τα ζευγάρια και σε αυτό συντέλεσαν τα οικοτροφεία αρρένων και θηλέων που συγκέντρωναν εκατοντάδες παιδιά κάθε χρόνο στην Ελληνική Μανσούρα.

Παραθέτουμε κατ' αλφαβητική σειρά τα ονόματα αυτών των γάμων, γνωρίζοντας ότι κάποια θα έχουν διαφύγει από την μνήμη μας.

Ζητούμε προκαταβολικά συγγνώμη και παρακαλούμε να ενημερωθούμε για να συνηχοσθεί ο κατάλογος:

- Βοσνίδης Γρηγόρης - Ανδριτσάκη Σόφη
- Βοσνίδης Πέτρος - Ανδριτσάκη Νανά
- Γερασίμου Τάκης - Νουν Καίτη
- Γεωργιάδης Γιώργος - Τρίχα Νίκη
- Γεωργιάδης Γιώργος - Χάλαρη Φώφη
- Γιαννακούλης Γιώργος - Κουβά Τούλα
- Δαμίγος Αντώνης - Κανταροπούλου Ελένη
- Δεσσέ Γιάννης - Κωστάλου Νίτσα
- Ελευθεριάδης Μπάμπης - Σαχλάνη Γεωργία
- Ζερβούδης Στέφανος - Μαρκοπούλου Φωτεινή
- Καλφόπουλος Γιάννης - Ανδριτσάκη Φιφίκα
- Κιουρής Βασίλης - Οικονόμου Μάρω
- Κοντογεωργόπουλος Στάθης - Καλουμένου Μαίρη
- Κοντραφούρης Γιώργος - Ποριαζή Ηρώ
- Κοσσένας Φίλιππος - Κουμαριανού Βιολάντη
- Κοτζάς Γιώργος - Αγγελάκη Νόρα
- Κουζής Γιώργος - Πατσατζή Ρηνούλα
- Κυδωνάκης Σπύρος - Φαλαλή Φιλίτσα
- Κωνσταντάρης Αντώνης - Πιζάνη Ελένη
- Κωστάλος Χρήστος - Κωστάλου Ρένα
- Μαυρομήλας Λάκης - Πάττα Αλίκη
- Νικολάου Νικόλας - Αρετού Αφροδίτη
- Νώε Γρηγόρης - Φράγκου Ιωάννα
- Ευνογαλάς Βασίλης - Αρετού Ανθούλα
- Οικονομάκης - Μυριανθοπούλου
- Οικονόμου Νούνης - Αττίση Αθηνά
- Πάγκαλος Ντίνος - Χρυσάφη Λίτσα
- Παπαφιλιππού Μίμης - Αναγνωσταρά Εύη
- Πιττακίδης Άλκης - Φιλικού Μαρίτσα
- Σουρρέ Αλέκος - Νομικού Χάρης
- Στεργίου Βάκης - Χαριτοπούλου Ιωάννα
- Στεργίου Τάσος - Χαριτοπούλου Σούλα
- Τάντρου Γιώργος - Γιαννακούλη Μάρθα
- Τσακωτέλης Παναγιώτης - Παπαγεωργίου Άρτεμις
- Τσικούρης Νικόλας - Βουρλιώτη Ελένη
- Τσόχας Κώστας - Καρμιροπούλου Καίτη
- Τσόχας Νάσος - Κωστάλου Βάσσο

Ο αείμνηστος μεγάλος Δάσκαλος Ιωάννης Χιωτίνης

Ποιοί χρημάτισαν Διευθυντές των Εκπαιδευτηρίων Μανσούρας

Χιωτίνης Ιωάννης	25.6.1925 - 31.8.1963
Παναγιώτου Ευάγγελος	1.9.1963 - 31.8.1966
Φραγκούλη Αργυρώ	1.9.1996 - 31.8.1968
Εξαρχάκος Θεόδωρος	1.9.1968 - 14.2.1970
Δέτσης Νικόλαος	14.2.1970 - 31.8.1970
Ιωαννίδης Ελευθέριος	1.9.1970 - 31.8.1971
Μπέλλος Στυλιανός	1.9.1971 - 31.8.1973
Σιμώτας Κωνσταντίνος	1.9.1973 - 31.8.1975
Τσακίρης Γεώργιος	1.10.1975 - 31.8.1976
Κουτσούκος Απόστολος	1.10.1976 - 31.8.1985

Τι πρέπει να μη λησμονούν πάντοτε τα μέλη

Του «Φοίνικος»

1. Ότι πρέπει να γράφουν κάθε μήνα για την «Γλαύκα»
2. Ότι πρέπει να διαβάζουν τουλάχιστον ένα βιβλόν κατά μήνα από την Βιβλιοθήκη του «Φοίνικος»
3. Ότι πρέπει να προσέχουν να μη φθειρώνονται τα βιβλία της Βιβλιοθήκης
4. Ότι πρέπει να επιδίδονται τακτικά εις τον αθλητισμόν
5. Ότι πρέπει να συμπεριφέρονται ευπρεπώς εντός γηπέδου κατά τα διάφορους αθλοπαιδιές
6. Ότι πρέπει να καταβάλλουν τακτικά τας εβδομαδιαίας συνδρομάς των

Σημ. Συν.: Ανακοίνωση του μαθητικού Συλλόγου «Φοίνικας», 1937.

Στο κατώφλι των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Μανσούρας

Η πρώτη επαφή που έχω με τα Ελληνικά Εκπαιδευτήρια Μανσούρας είναι οι εμπειρίες της παιδικής μου ηλικίας ακούγοντας ιστορίες από τους γονείς και τους συγγενείς μου που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν στην Αιγύπτου. Πάνοτε, αυτές οι ιστορίες με συναρπάζουν και μου φέρνουν στο νου εικόνες μιας ιδιαίτερα ξεχωριστής κοινωνίας, του Ελληνισμού της Αιγύπτου. Παράλληλα, έχω εξασφαλίσει το «πρόνομι» να γνωρίζω μια πληθώρα αξιόλογων Ελλήνων Αιγυπτωτών. Το γεγονός ότι η μητέρα μου είναι Μανσουριανή και ο πατέρας μου φιλοξενήθηκε στο οικοτροφείο καθώς και η πρωτότυπη εργασία με θέμα τα Ελληνικά Εκπαιδευτήρια Μανσούρας που συντάξα στη διάρκεια της σπουδής μου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, και οι λόγοι που με καθιστούν «ειδήμονα» σε ό,τι αφορά το ελληνικό σχολείο Μανσούρας. Η αλήθεια είναι ότι με την ανάληψη της επισημοποιημένης εργασίας δεν είχα συνειδητοποιήσει ότι θα βρισκόμουν μπροστά σε έναν τέτοιο πλούτο, πλούτο σε πνευματικό επίπεδο, σε επίπεδο αξιών, πλούτο ζωής...

Στην πορεία της εργασίας και συλλέγοντας στοιχεία από τις πηγές (είτε γραπτές είτε από συνεντεύξεις), πολλές ήταν οι φορές που θαύμασα τα Ελληνικά Εκπαιδευτήρια, την άρτια οργάνωσή τους και τα πρωτοποριακά στοιχεία που διαπίστωνα εύλογα οδήγησαν στη σύγκριση και στον προβληματισμό σχετικά με τα σύγχρονά μας σχολεία της Ελλάδας και εν γένει το εκπαιδευτικό σύστημά μας. Κάθε τόσο, το μυαλό έτρεχε στο παρελθόν, ψάχνοντας τα σχολεία που φοιτήσαμε στα παιδικά και εφηβικά μας χρόνια κι άλλοτε έμεινε στο παρόν, σε μια διαδικασία αναζήτησης ομοιοτήτων και διαφορών κι ίσως μιας συνέχειας ανάμεσα στους Έλληνες Αιγυπτίους των αρχών του αιώνα μας και στην Ελλάδα του 2000. Είναι δεδομένο ότι οι εποχές αλλάζουν και οι αξίες προσανατολίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια κάθε εποχής. Η εργασία προσπαθούσε να δώσει μια όσο το δυνατόν πιο καταρτισμένη εικόνα των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων, παραθέτοντας στοιχεία όχι μόνο για το καθαυτό αντικείμενο αλλά και για όλη την πορεία της Ελληνικής Κοινότητας Μανσούρας και στοιχεία για την προσωπικότητα του μακροβιώτερου σε θη-

τεύα διευθυντή του σχολείου Ιωάννη Χιωτίνη, με την επιποίηση ότι μόνο έτσι είναι εφικτή μια ολοκληρωμένη άποψη των Εκπαιδευτηρίων.

Θεωρώ ότι η παράθεση μιας «στεγνής» περιλήψης της εργασίας δεν είναι το ζητούμενο. Οι περισσότεροι γνωρίζουν σε μικρό ή μεγάλο βαθμό το κεφάλαιο των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Μανσούρας. Αυτό, όμως, που θα ήθελα να μοιραστώ με εσάς είναι οι δικές μου οι σκέψεις ενός που ποτέ δεν γνώρισε τη ζωή και το ιδεολογικό υπόβαθρο που στήριξε τη λειτουργία ενός τέτοιου σχολικού συγκροτήματος. Σκοπός δεν είναι η κατανομή των σκέψεων με κριτήρια θετικών και αρνητικών στοιχείων, αλλά η γόνιμη παράθεση των απόψεων.

Το γεγονός ότι οι Μανσουριανοί επιθυμούσαν έντονα την κατασκευή ενός σχολείου και το πηγαίο ενδιαφέρον τους για την άρτια μόρφωση των παιδιών τους δεν παρουσάζουν κάτι το ιδιαίτερο. Αυτό που εκπλήσσει είναι ότι η ύπαρξη του σχολείου σφειλεται αποκλειστικά σε δωρεές ευπόρων Αιγυπτωτών, των οποίων πρωταρχικός σκοπός τους ήταν το γενικό καλό και το συμφέρον της Κοινότητας.

Το σχολείο ήταν άρτια οργανωμένο κι εξοπλισμένο: οι ιδανικά για παιδιά διαμορφωμένοι εξωτερικοί χώροι, η αρχιτεκτονική του κτιρίου (νεοκλασικός ρυθμός), οι ευλίες και μεγάλες αίθουσες διδασκαλίας, το χημείο, το θέατρο, οι τραπέζιες, η αξιόλογη βιβλιοθήκη στο γραφείο του διευθυντή, το περιφημο οικοτροφείο κ.ά. Είναι εύκολο να αντιληφθεί κανείς ότι ζώντας σε ένα τέτοιο περιβάλλον δεν μπορεί παρά να αισθανθεί σίγουρος για το μέλλον του. Τα Ελληνικά Εκπαιδευτήρια Μανσούρας, που λειτουργήσαν από το 1926 μέχρι το 1985, αποτέλεσαν κόσμημα για την πόλη αλλά και για όλο τον απόδημο Ελληνισμό της Μ. Ανατολής και Αφρικής. Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειώσουμε ότι κανένα δημόσιο σχολείο του τόπου μας δεν κτίζεται με παρόμοιες προδιαγραφές. Το σχολείο της Μανσούρας, εξάλλου δεν πρέπει για κανένα λόγο να θεωρηθεί ιδιωτικό, αφού τα ετήσια διδασκτρα κάλυπταν μόνο τις απολύτως αναγκαίες λειτουργικές ανάγκες του σχολείου κι επίσης προβλεπόμενες ευεργετικές ρύθμιση για τους οικονομικά ασθενέστερους. Άξια λόγου είναι, όχι μόνο το περιεχόμε-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 8η σελ.

Αν σας ενδιαφέρει πραγματικά να προωθήσετε τις ΕΞΑΓΩΓΕΣ των ΚΑΛΩΝ προϊόντων σας στην Αίγυπτο και στις άλλες Αραβικές χώρες

Η **b & p International Enterprise**

μπορεί να σας ανοίξει το δρόμο προς τις αγορές αυτές, μέσω του μεγάλου δικτύου πωλήσεών της.

Επικοινωνήστε με τον κ. Αλέξανδρο Περάκη, στα 82.25.389, 89.40.838, 094-292.234 ή αποστείλατε fax στο 82 28 359.

Η Ελληνική Κοινότητα Μανσούρας μπορεί να μην υφίσταται πλέον, δεν παύει όμως δύο απόφοιτοι των Εκπαιδευτηρίων της, να διακρίνονται στην Παροικιακή ζωή των Ελλήνων της Αιγύπτου. Πρόκειται για

τους κ. κ. Στέφανο Καζαμία και Ιωάννη Ζάχο. Ο πρώτος κατέχει τη θέση του Αντιπροέδρου στην Ελλ. Κοινότητα Καΐρου και ο δεύτερος τη θέση του Οικονομικού Επόπτη της Ελλ. Κοινότητας Αλεξανδρείας.

Πολιτιστική εκδήλωση για τη Μανσούρα

Μεγάλη επιτυχία γνώρισε η πολιτιστική εκδήλωση που οργανώθηκε από τον Σύλλογο Αποφοίτων Μανσούρας, στις 10 Νοεμβρίου 1997, στο εντευκτήριο του Σ.Α.Ε. Πάνω από 200 άτομα, ορισμένοι μάλιστα παρέμειναν όρθιοι, παρακολούθησαν με ενδιαφέρον τους εισηγητές και το σύνολο της εκδήλωσης με μεγάλο ενδιαφέρον και σε ορισμένες στιγμές η συγκίνηση κυριαρχούσε.

Στην αρχή ο κ. Π. Καρματζός χαιρέτισε τους παρευρισκόμενους εκ μέρους του Συνδέσμου Αιγυπτιακών και ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας Ντ. Βασιλικός υποδέχθηκε με ακραστόριο με χάρη, ευχαρίστησε όλους όσους συνέβαλαν στην εκδήλωση.

Τον λόγο πρώτος έλαβε ο κ. Τάσος Περράκης, ο τελευταίος των Μανσουριανών, που με περιεκτικό λόγο έκανε μια ιστορική αναδρομή στη δράση των Ελλήνων της Μανσούρας από τα τέλη του προηγούμενου αιώνα μέχρι τις μέρες μας (η ομιλία του σε πλαισίωση).

Τον λόγο στη συνέχεια έλαβε ο κ. Χαράλαμπος Γεωργιάδης, Καθηγητής των Εκπαιδευτηρίων της Μανσούρας.

Το τραίνο

Του Νικόλα Β. Μαυρολέοντος

Λένε πως τα πλοία έχουν ψυχή, όμως τα τραίνα διαθέτουν ασφαλώς περισσότερη, μάρτυρες υποχρεωτικοί καθώς γίνονται τις φευγαλέες παρουσίες των χιλιάδων επιβατών που καθημερινά μεταφέρονται.

Επιβλητικοί που ήταν οι σιδηρόδρομοι του 1952! Πελώριες, ολόμαυρες οι ατμομηχανές, στα δύο διηρημένες: εμπρός η μηχανή και πίσω η ανθράκωσις. Θεωράται και τα βαγόνια, λευκό ο ατμός στο σφύριγμα, μαύρος ο καπνός στην κίνηση. Όμως πάντα θόρυβος πολυς και φασαρία περισσότερο γενικά, σύνολο βαρύ, ηγεμονικό, επίσημο.

Τότε ο σιδηρόδρομος εκτός από την πολλαπλή, ωφελιμιστική του αξία, είχε και υψηλή συμβολική σημασία, υποσυνείδητα ταυτισμένη με την επιτυχία διεξαγωγή του συγχρόνου πολέμου, αφού ήδη από τον Αμερικανικό Εμφύλιο, ενενήντα χρόνια πριν, ως τον πρόσφατο Δεύτερο Παγκόσμιο, ένοπλη σύρραξη μεταξύ κρατών πια δεν εννοείται χωρίς τις απαραίτητες μαζικές μεταφορές εμψύχου και αφύχου υλικού που μόνον οι αμαξοστοιχίες εις θέσιν πλέον ήταν να πραγματοποιήσουν.

Οι αιγυπτιακές αμαξοστοιχίες όμως, συν τους άλλους, μίαν εκπληκτική τότε παρουσίαση πρωτοτυπία. Ενώ επισήμως, δηλαδή, διέθεταν τρεις θέσεις, όλες βέβαια κα-

Βράβευση εργασιών λογοτεχνικού διαγωνισμού

Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης έγινε η ανάγνωση του πρακτικού της Επιτροπής αξιολόγησης των έργων που συμμετείχαν στο λογοτεχνικό διαγωνισμό «Ελληνική Μανσούρα» στη μνήμη Ντίνου Κουτσούμη. Ο κ. Π. Καρματζός εκ μέρους της Επιτροπής στην οποία συμμετείχαν και ο Dr. Amin Ezeldin και ο κ. Γ. Ξενοδόκης ανακοίνωσε ότι το βραβείο απονέμεται εξίσου στα έργα «Μανσούρα, η πόλη της Ιστορίας μας» της κας Μαργαρίτας Δρίτσα και «Ελληνική Μανσούρα, Μαγική εικόνα» της κας Ολυμπίας Καράγιωργα.

Τον αναμνηστικό χειροποίητο αιγυπτιακό ασημένιο δίσκο παρέλαβε για την Μ. Δρίτσα η μητέρα της Χρυσούλα μεταφέροντας γραπτό μήνυμα της βραβευόμενης, ενώ η Ολυμπία Καράγιωργα ευχαριστώντας αναφέρθηκε στις μνήμες του πατέρα της. Έπαινοι απονεμήθηκαν στα άλλα τρία έργα: «Η δική μας μικρή Ιστορία» του αείμνηστου Ιωάννη Πιζάνη, «Εκδρομή στο πέταλο» του Ντ. Βασιλικού και στο «Παρών» του κ. Ευάγγελου Βουρλιώτη.

Μετά την απαραίτητη αναφορά στα πρώτα χρόνια λειτουργίας των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων και του Οικοτροφείου όπου με την καταλυτική προσωπικότητα του Ιωάννη Χιωτίνη, εδραιώθηκε το σχολείο που εξυπηρετήσε με συνέπεια την Ελληνική νεολαία όχι μόνο της Μανσούρας και των άλλων πόλεων της Αιγύπτου, αλλά και άλλων κρατών όπως Σουδάν, Αιθιοπία, Λιβύη, Σαουδική Αραβία καθώς ακόμη Κυ-

πρίων και Ελλαδίων.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην μεταχιωτίνηιο περίοδο, όπου ο ίδιος υπηρέτησε στα σχολεία, με διευθυντές αρχικά τον κ. Ε. Παναγιώτου και στην συνέχεια την κα Α. Φραγκούλη και τον κ. Θ. Εξαρχάκο. Μία περίοδος (1963 - 1970) δύσκολη αφού η διατροφή του Ελληνισμού της Αιγύπτου ήταν ραγδαία, μέχρι που τα σχολεία οριστικά ανείσταν την λειτουργία τους το 1985.

Μια επιστολή με ενδιαφέρον

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 1997

Αξιότιμο κ. Ντίνου Βασιλικό, Πρόεδρο Συλλόγου Αποφοίτων Μανσούρας Αθήνας

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Θερμότατα σας ευχαριστώ για την ευγενική σας πρόσκληση να παραστώ στη χθεσινή ωραία εκδήλωση «Ελληνική Μανσούρα», η οποία εκδήλωση μου χάρισε δύο ώρες συγκινήσεων και αναμνήσεων.

Συχαίρω ειλικρινά εσάς και τους συνεργάτες σας για την πρωτοβουλία σας, όπου ξανάζησε η Μανσούρα των Ελλήνων, με την οποία ως γνωστόν έχω παλαιούς ιστορικούς δεσμούς: Υπέρητος (Ιούλιος 1967 - Ιανουάριος 1968) ως Πρόεδρος Πορτ Σάντ, τελευταίος Πρόεδρος Μανσούρας από το Κάιρο, όταν έκλεισαν τα Προξενεία της Διώρυγας με τον «Πόλεμο των 6 Ημερών» του Ιουνίου 1967.

Μετά 5 χρόνια, υπηρέτησα ως Γενικός Πρόξενος Καΐρου (1972 - 1976) με αρμοδιότητα και την Περιφέρεια Μανσούρας και περικάρω.

Κατά την περίοδο αυτή, αφενός επισκέφθηκα επανειλημμένα, υπό πολεμικές συνθήκες, την Πόλη σας για ενθάρρυνση των ολίγων Παροίκων και επίλυση των διαφόρων προβλημάτων, αφετέρου αγωνίσθηκα ένθερμα για την διατήρηση και ανάπτυξη των Σχολείων, που αποτελούσαν ελληνικό καμάρια.

Για την τελευταία πρότασή μου για την σωτηρία των Σχολείων αναφέρομαι στην επιστολή μου προς τον «Ταχυδρόμο των Αιγυπτιακών» της 18.1.1993 (εσωκλείω αντίγραφο).

Εσωκλείω, επίσης, διάφορα αποκόμματα για τους δεσμούς μου με την Ελληνική Μανσούρα, τα οποία νομίζω ότι θεωρούνται ως «ντοκουμέντα» για το Αρχείο σας.

Καταλήγω, επαναλαμβάνοντας την τιμητική φράση μου σε επιστολή μου που δημοσιεύσατε και στο Δελτίο σας, τον Ιανουάριο 1993: «ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΣΘΕ ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΙ ΠΟΥ ΖΗΣΑΤΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΝΣΟΥΡΑ».

Με συμπαιρωτικούς χαιρετισμούς και τις καλύτερες πάντα αναμνήσεις

Κ. Ε. ΔΑΡΑΤΖΙΚΗΣ
Πρεσβευτής ε.τ.

Ο Μανσουριανός Δήμαρχος Λεωνιδίου κ. Δημήτρης Τσιγκούνης απονέμει το βραβείο στην Κα Ολυμπία Καράγιωργα. Δεξιά ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Ντίνος Βασιλικός

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Πέτρος Βοσνιάδης που σαν μαθητής και οικότροφος αναφέρθηκε στο πολύ σημαντικό ρόλο που έπαιξαν τα οικοτροφεία αρρένων και θηλέων, τόσο στην άθιση της Ελληνικής παροικίας Μανσούρας, όσο κυρίως στην διαπαιδαγώγηση της Ελληνικής νεολαίας του 20ου αιώνα.

Εύστοχες παρεμβάσεις έκαναν στην συνέχεια ο κ. Αλεξανδρόπουλος, ο κ. Μανουσάκης κ.ά.

Κλείνοντας ο Πρόεδρος Ντ. Βασιλικός, ευχαρίστησε όλα τα μέλη για την συμπαράσταση στο έργο του Σ.Α.Ε. καθώς επίσης τους παρευρισκόμενους φίλους του Συλλόγου μας, κ. κ. Κ. Δαρατζίκη πρέσβη ε.τ., Δ. Τσιγγούνη δήμαρχο Λεωνιδίου, Α. Παπαδημητρίου πρόεδρο Σ.Α.Ε., Γ. Σφέτσιο πρόεδρο Ε.Ν.Ο.Α., Α. Λάζο πρόεδρο του Σ.Α.Σ.Ε.Σ.Α. και πολλούς σύμβουλους του Σ.Α.Ε.

Ο Σύλλογος Μανσούρας

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελ.

τους στις Πανελλήνιες εισαγωγικές σε Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι. Στόχος, η απόδοση ελάχιστης τιμής στη μνήμη του Ιωάννη Χιωτίνη και η προσέλευση της δεύτερης γενιάς Μανσουριανών.

ΣΤ) Έκδοση ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ: Η περιοδική έκδοσή του, σκοπό έχει την διατήρηση των δεσμών μεταξύ των μελών του Συλλόγου, που βρίσκονται σε όλα τα μέρη του πλανήτη.

Ζ) ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ (ΕΛΙΑ): Ο Σύλλογός μας συμπαραστάθηκε υλικά και ηθικά στο ΕΛΙΑ για την μεταφορά και αρχειοθέτηση του αρχείου της κοινότητας και του σχολείου από την Αίγυπτο στην Αθήνα. Στην προσπάθεια για τον εμπλουτισμό του αρχείου και την αξιοποίησή του, η συνεισφορά όλων των μελών θεωρείται δεδομένη.

Στο κατώφλι των Εκπαιδευτηρίων

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 7η σελ.

νο του ωρολογίου προγράμματος, αλλά κυρίως τα επιπλέον μαθήματα - όπως η διδασκαλία τριών ξένων γλωσσών, τα καλλιτεχνικά μαθήματα, η γυμναστική, η ψυχαγωγία - η καινοτομία των φροντιστηρίων μέσα στο σχολείο, η μεταφορά των μαθητών με λεωφορεία, η ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τους μαθητές π.χ. η έκδοση της Γλαύκος.

Η αξία του σχολείου ως πνευματικής, κοινωνικής και πολιτιστικής οντότητας, μετριέται κυρίως με την εκπαίδευση που προσφέρει στα μέλη του, την οργάνωση, την

ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΙΣΜΟΣ: Η συνεργασία με το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, τις Ελληνικές Κοινότητες Καΐρου και Αλεξανδρείας, τον Σύνδεσμο Αιγυπτιακών και τα άλλα Αδελφά Σωματεία της Ελλάδας, είναι γόνιμη και διαρκής. Στόχος η σύσφιξη των σχέσεων όλων των Αιγυπτιακών και η μεταλημπίδευση της κληρονομιάς μας στις νεότερες γενιές.

Θ) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ: Η ουσιαστικότερη προσφορά του συλλόγου με την αμέριστη και συνεχή συνεισφορά των μελών και φίλων του συλλόγου μας.

Σήμερα ο σύλλογος αριθμεί περισσότερα των 500 μελών. Αποτελεί πλέον στις καρδιές και το νου όλων μας τη φυσική συνέχεια του Ελληνισμού της Μανσούρας. Προσπάθεια όλων η αντάξια του λαμπρού παρελθόντος συνέχεια.

ιδεολογία, τα μέσα εφαρμογής της γνώσης, την ηγεσία, την πειθαρχία, την αφοσίωση, την ενεργητικότητα και την ευφροσύνη. Αυτές ήταν οι παράμετροι που συγκρότησαν τα Ελληνικά Εκπαιδευτήρια Μανσούρας και συνέβαλαν, άλλες λιγότερο και άλλες περισσότερο, στην εδραίωση και στην καταξίωσή τους. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι το μέλλον θα αναδείξει κι ακόμα περισσότερο θα δικαιώσει το ανάστημά τους στην ιστορία του Αιγυπτιακού Ελληνισμού και της Εκπαίδευσης.

ΠΑΝΟΣ Π. ΒΟΣΝΙΑΔΗΣ

Αρχαιολόγος - Μουσειοπαιδαγωγός

Ενημερωτικό Δελτίο Νο 37

Δεκέμβριος 1997

Εκλογές και βασιλόπιτα
στις 17 Ιανουαρίου 1998

Στο εντευκτήριο του Σ.Α.Ε. θα γίνει στις 17.1.98, στις 7 μ.μ. η καθιερωμένη κοπή της Βασιλόπιτας του Συλλόγου.

Την ίδια ημέρα και ώρα θα πραγματοποιηθεί η Τακτική Γενική Συνέλευση και θα ακολουθήσουν οι αρχαιρεσίες για την ανανέωση του νέου Δ.Σ. για την διετία 1998 - 1999.

Κοινωνικά

Σαμαρίδης Τόλης και Φαλαλή Μαρίκα. Δύο ακόμη φίλοι που χάσαμε πρόσφατα. Στις οικογένειές τους θερμά συλλυπητήρια.

— Τον πατέρα του Μιχάλη, έλασε στις 9.10.97, ο Γιώργος Καρματζής. Στον ίδιο και την οικογένειά του, η συμπάθειά μας.

Προσφορές

Κος Λεωνίδας Μελιωνίτης 50.000 δρχ., στη μνήμη Μ. Μίλιετον και Ν. Χατζηδάκη.

— Κος και Κα Στεφ. Καζαμία 20.000 δρχ., στη μνήμη Μίκη Μίλιετον.

— Κα Βασιλική Κουκουρή 5.000 δρχ., στη μνήμη Μαρίκας Φαλαλή.

— Κα Χρυσούλα Δεσοσέ 5.000 δρχ., στη μνήμη Μαρίκας Φαλαλή.

— Κος Αναστάσιος Περάκης 15.000 δρχ., στη μνήμη Μαρίκας Φαλαλή.

— Κα Μ. Πανοπούλη - Αλεξανδρόπουλου 10.000 δρχ., στη μνήμη Ιωάννη Πιζάνη.

Ευχαριστούμε θερμά. Το Δ.Σ. θα διαθέσει 50.000 δρχ. για την πρόνοια, στη μνήμη των αγαπητών μελών που χάθηκαν τους τελευταίους μήνες.

Ο χορός των Μανσουριανών
στις 13 Δεκεμβρίου 1997

Ο φετινός χορός μας, γιορτινός λίγο πριν τα Χριστούγεννα, θα γίνει στην Φιλόξενη αίθουσα του εντευκτηρίου του Σ.Α.Ε.

Με την μουσική επιμέλεια του Γιάννη Λαζαρίδη και της ορχήστρας του, αναμένεται να προσελκύσει το σύνολο των μελών μας.

Η τιμή της πρόσκλησης είναι 5.000 δρχ.

Διάκριση

Ο Ηλίας Βελούδης, του Δημήτρη, αποφοίτησε από την Σχολή Ικάρων με τον βαθμό του ιπτάμενου Αυθυποσημναγού. Καλές πτήσεις και πάντα επιτυχίες.

Συμπλήρωση

Όπως μας πληροφορήσε ο Ε.Ν.Ο.Α. με επιστολή του, η κολυμβήτρια Μαρία Ανδριανοπούλου - κόρη Μανσουριανού - ταλαντούκα πρωταθλήτρια, είναι η αθλήτρια του Αιγυπτιακού αθλητικού μας Σωματείου. Συχαίρουμε τόσο την ίδια όσο και τον αγαπητό μας Ε.Ν.Ο.Α. και ευχόμαστε ακόμα ψηλότερα (Η μη αναφορά του Ε.Ν.Ο.Α. στο προηγούμενο δελτίο, έγινε επειδή δεν είχαμε την ανάλογη πληροφόρηση).

Αμείετοι Σχολιά

Τη σύνθεση του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου του μας έστειλε ο νεοσύστατος Σύλλογος Αμείετοι Σχολιάς. Στον πρόεδρο κ. Νίκο Βαδή και τα μέλη του Δ.Σ. ευχόμαστε κάθε επιτυχία και προσδοκούμε σε γόνιμη συνεργασία.

Σ.Α.Ε.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στον Σύνδεσμο Αιγυπτιακών, Γ' Σεπτεμβρίου 56,

1ος όροφος, λειτουργεί γραφείο Συμβουλευτικής και

Επαγγελματικού Προσανατολισμού

κάθε 2η & 4η Πέμπτη τις ώρες 6.00 - 8.00 μ.μ.

Υπεύθυνος είναι ψυχολόγος, μέλος του Συνδέσμου.

Πληροφορίες στην Γραμματεία του Σ.Α.Ε.,

κα Καίτη Ιατρού, τηλ. 82.28.150, ώρες 1.00 - 9.00 μ.μ.

Επιτροπή Επαγγελματικής Αλληλεγγύης

Αγαπητά μέλη,
Μην ξεχνάτε
την συνδρομή σας